

bülter

YIL: 6 SAYI: 40 AĞUSTOS-EYLÜL 1992

AĞUSTOS - EYLÜL
Yıl: 7 Sayı: 40

MMO İzmir Şubesi Adır
Ali GÜNGÖR

Scrumlu Yazı İşleri

bülten

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ AYLIK YAYIN ORGANI

**TEKNİK ÖĞRETMENLER
ÜRETİM MÜHENDİSİ
ÜNVANINI
NASIL ALDILAR?**

**ŞUBEMİZİ 2000'Lİ
YILLARA
HAZIRLIYORUZ**

**DAHA ETKİN BİR
ODA İÇİN ÇALIŞMAYA
VARIZ**

**180 GÜNÜN
ARDINDAN**

**ŞUBEMİZİN
12 TEMMUZ-12 EKİM 92
DÖNEMİ
ÇALIŞMA PLANI**

**KALİTE GÜVENCESİ
SİSTEMLERİ**

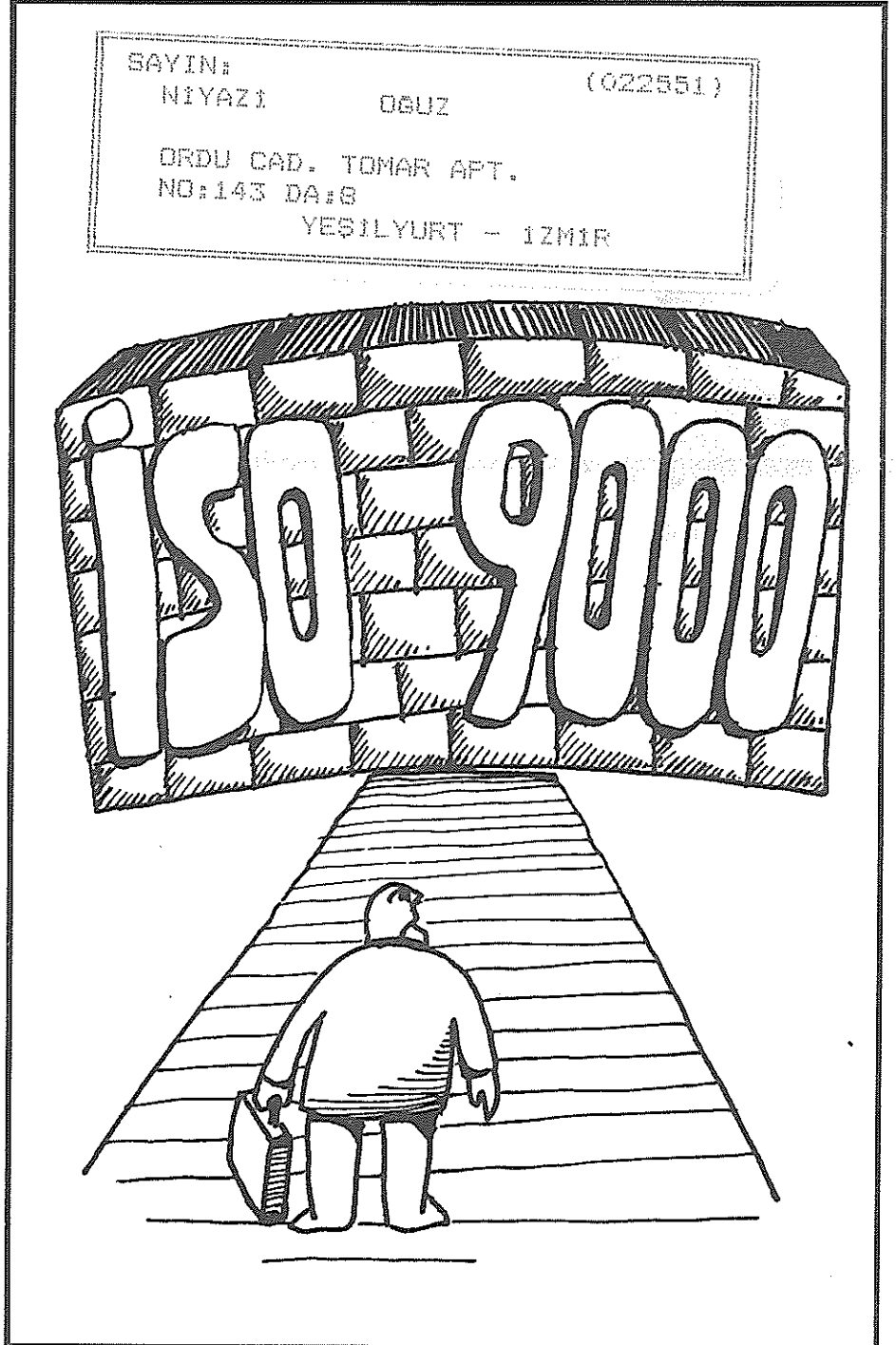
ÇÖP VE ÇEVREMİZ

**SENDİKA HAKKI
SENDİKAL HAKLARIN
TAMAMI DEĞİL, ANCAK
BİR BİLEŞİMİDİR**

**AYDIN ATALETİ,
POST-MODERN
TAKILMACA VE
HAYAT KATARI**

**ABD'DEKİ EKONOMİK
DURGUNLUK HANGİ
SÜREÇLERİN BELİRTİSİ**

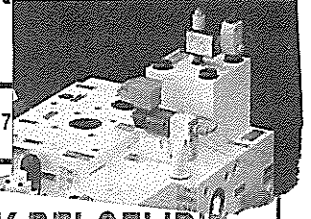
**YEREL YÖNETİMLER VE
ÇEVRE POLİTİKALARI**

INTEK

MÜHENDİSLİK
ENDÜSTRİ VE
TİCARET

REXROTH HIDROPAL

2. SANAYİ SİTESİ 351. SK. NO: 29 (35100) BORNOVA İZMİR / TURKEY TEL: (90 - 51) 35 09 30 - 35 98 78

POMPALARI

KALİTE VE UYGUNLUK BELGELİDİR.

★ BÜTÜN AKIŞKANLAR İÇİN ÖZEL AMAÇLI ENDÜSTRİ POMPALARI

○ Santrifüj ○ Kademeli Santrifüj ○ Türbo ○ Vortex ○ Vakum ○ Dişli ○ Helezon Dişli ○ Monopomp ○ Paletli

○ Döner Pistonlu ○ Dalgıç ○ Dozaj ○ Yaş Kuyu / Kuru Kuyu ○ Diyaframlı ○ Ağır Sanayi Pompaları...

UYGULAMALAR : Kazan Besi, Kondens, Hidrofor, Kimyasal Maddeler, Gıda Proses, Kızgın Yağ, Kızgın Su, Atık Su, Yüksek Basınç, LPG, Gemi, Petro-Kimya, Akaryakıt, Viskoz akışkanlar, Marine Servis, Yangın Söndürme

- VALF
- REDÜKTÖR
- ELEKTRİK MOTORU
- ÇİFTEL SANAYİ TEKERLEKLERİ
- ÖZEL ENDÜSTRİ MALZEMELERİ
- POMPA DONANIMI, BAKIMI VE SERVİSİ
- MÜHENDİSLİK - DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

İzmir Fuarı'na katılıyoruz

Eski Arkeoloji Müzesi Karşısı, Uzun Havuz Kenarındaki Standımıza sizleri de bekliyoruz!

HER TÜRLÜ SICAKLIK VE VİSKOZİTEDEKİ AKIŞKANLAR İÇİN
POMPA SORUNLARINIZDA LÜTFEN BİZİ ARAYINIZ !...

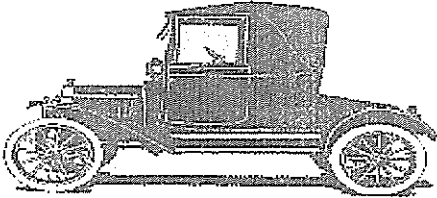
OGUZ İNCEOĞLU / Mak. Yük. Müh.
Tel: (90 - 51) 35 09 30 - 35 98 78 Fax: (90 - 51) 35 09 30

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ODASI İZMİR ŞUBESİ

ÖZEL dinamik SÜRÜCÜ KURSU

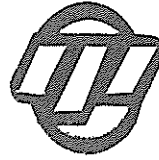
Yeni dönem kayıtları gündüz,
gece, hafta sonu kursları ile
devam ediyor.

'BAŞARINIZ BAŞARIMIZDIR!'

TMMOB'ye bağlı Oda üyelerine ve birinci
derece yakınlarına %10 indirim yapılır

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak
İZMİR (Alsancak Barı Karşısı)
Tel: 22 57 50 / 63 27 25

PETROL
OFİSİ
BAYİİ

Yesiller

PETROL ÜRÜNLERİ SANAYİİ
TİCARET ve NAKLIYAT LTD. ŞTİ.

FUEL OIL - MOTORİN
ve Madeni Yağlar
50 Yıllık tecrübemizle
hizmetinizdeyiz

Yalı Cad. No: 38/1
Karşıyaka - İZMİR

Tel: 11 58 48
68 88 84
68 88 85
Fax: 11 28 36

bülten

AĞUSTOS - EYLÜL 1992
Yıl: 7 Sayı: 40

MMO İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Ali GÜNGÖR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Fasih KUTLUAY

Genel Yayın Yönetmeni:
Nilgün BAYDAN

Bülten Yayın Komisyonu:
Ali Rıza KAT
Oğuz İNCEOĞLU
Tansel TÜRKMEN
Nilgün ATALAY
Deniz ŞENER

Dizgi ve Sayfa Düzeni:
"BE Grafik" Tel: 635297

Teknik Hazırlık ve Baskı:
Altındağ Matbaası Tel: 2154 75

Yönetim Yeri:
Ali Çetinkaya Bulvarı No: 12/1
Alsancak / İZMİR
Tel: 22 08 11 - 21 74 68
Fax: 22 60 39

Baskı sayısı:
3500

Gönderilen yazıların yayınlanıp yayınlanmamasına, TMMOB Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Yönetim Kurulu karar verir.

Yayımlanan yazılardaki sorumluluk yazarlarına, ilan ve reklamlardaki sorumluluk ilanı veren kişi ve/veya kuruluşa aittir.

Bültene gönderilen çeviri yazıların kaynağı mutlaka belirtilir. Gönderilen yazılar, yazarlarına geri verilmez.

1992 YILI REKLAM BEDELLERİ

Arka Kapak	2.000.000.-TL
İç Kapaklar	1.500.000.-TL
İç sayfalar	
Tam Sayfa	1.000.000.-TL
1/2 Sayfa	500.000.-TL
1/4 Sayfa	250.000.-TL

Fiyatlara KDV eklenir.

KAPAK:
TUFAN ARKAYIN

bülten'den

ODAMIZDA YENİ DÜZENLEMELER

Yaz iklimi bunaltıcı sıcaklarıyla çalışma koşullarına olumsuz etkisini sürdürüyor. Genelde yıllık izinlerin kullanıldığı bu dönemde, kimimiz kısa kimimiz göreceli biraz daha uzun dinlencelerle bu olumsuz etkilenmeyi en aza indirmeye çalışıyoruz. Bülten'imizin bu sayısını hazırlarken yaz koşullarının bu anlamda bizi de olumsuz yönde etkilediğini söylemeliyiz.

Ama biliyoruz ki meslektaşlarımızla iletişim kuracak Şube Bültenimizdeki bu aksama salt yaz koşullarıyla açıklanamaz. Yazın etkisi var, ama en çok Şube binamızda çağdaş bir çalışma ortamı yaratmak amacıyla başlattığımız mekansal yeniden düzenleme çalışmaları Bülten'in periyodunu etkiledi. Ağustos-Eylül sayısının birlikte çıkmasını getirdi.

Bu yaz döneminde gündemimizi, Oda örgütsel yapısının yeniden düzenlenmesine ilişkin daha önce Oda ve TMMOB Genel Kurul toplantılarında alınan kararların yaşama geçiş süreci çalışmalarının sonuçlandırılması belirledi. Önce Tekstil Mühendisleri Odası Geçici Yönetim Kurulu'nun oluşturulması, ardından Denizli Bölge Temsilciliği kuruluş sürecinin tamamlanmasıyla tekstil mühendisleri Oda üyeliğinden, Denizli, Uşak, Aydın ve Muğla illerinde çalışmakta olan üyelerimiz de Şubemizden ayrılmak zorunda kaldılar.

Genç Tekstil Mühendisleri Odası'na ve genç Denizli Bölge Temsilciliği'ne başarılar dilerken TMMOB ve Oda örgütlülüğü içerisinde her zaman dayanışma içerisinde olacağımızı belirtiyoruz.

Odamızın örgütsel yapısındaki bu iki yeni değişiklik Oda ve TMMOB çalışmalarına yeni taze güç kazandırırken, Şube çalışma alanının fiziksel yönden daralması sonucu diğer konulara daha yoğunlaşma olanağı vermiştir. Bu durum Şubemizi güçlendirmiştir.

Yeni dönemde Şube örgütsel yapısını daha da güçlendirmek amacıyla oluşturulan Oda Etkinliklerini Geliştirme Danışmanlar Kurulu (OEGDK) ilk toplantısını yaptı. Mesleksel bilgi ve deneyimleriyle belirli bir düzeye ulaşmış üyelerimizi Oda çalışmalarına katmak için yeni kanallar açmak, Oda etkinliğimizin daha da artırılmasına yönelik Şube Yönetim Kurulu'nun heyecanını daha geniş üye kesimine taşımak amacıyla oluşturulan bu kurulumuz çalışmalarımıza güç katmıştır.

Yine Odamızca 1993 yılında düzenlenecek Sanayi Kongresi'nin ana temasını belirlemek amacıyla Kongre Danışmanlar Kurulu'muz ilk toplantısını yaptı.

PAKET HALA AÇILMADI...

Oda yapısının yeniden şekillendirilmesi ve Şube etkinliğinin daha da güçlendirilmesi yönünde atılan bu adımlar, geçen ayın Oda gündemini oluştururken, kamu çalışanları meslektaşlarımız açısından gündemi her yıl olduğu gibi maaş artış oranı oluşturdu. Bu nedenle Temmuz ayında oldukça hareketli günler yaşandı. "Dağ fare doğurdu" diye nitelendirilecek bu bekleyişin sonrasında SHP-DYP Koalisyon Hükümeti ANAP iktidarlarını aratmadı. Hükümet, bütçenin borç yükünün çalışanlar tarafından karşılanmasını uygun gördü. Oysa bu hükümetten beklenen; hazırlandığı söylenen ve bir türlü açılmayan "Demokratikleşme Paketi"ndeki kamu çalışanlarının sendikalaşma hakkını tanımaları konusundaki açıklamaydı. Ne yazık ki bu gerçekleşmedi.

AT İÇİN ÖNKOŞUL; "ISO 9000"

1993 yılında, AT ülkelerine sanayi ürünü ihraç eden kuruluşlardan ISO 9000 kalite güvence sistemi standartına uygun olduklarını belirten bir belge istenecektir. Edinilen bilgilere göre öncelikle bazı ürün gruplarında başlatılacak uygulama, giderek sanayinin tüm alanını kapsayacaktır. Avrupa'da tek pazar hedefinde sanayi alanındaki bir girişim olarak değerlendirilen bu uygulama karşısında, ülkemiz sanayi kuruluşlarının yeniden yapılanma zorunluluğunu getirmektedir.

Küreselleşen dünyada sanayide rekabetin önemli parametrelerinden biri olarak ortaya çıkan kalite, günümüzde salt ürün bazında ele alınmamakta, kuruluşların tüm etkinliklerini kapsamaktadır. Şubemiz ISO 9000 konusunda sanayi kuruluşlarının ve meslektaşlarımızın karşılaştıkları sorunların

Devami 4. Sayfada

'93 SANAYİ KONGRESİ

Oda merkezince iki yılda bir düzenlenen Sanayi Kongresinin hazırlık çalışmaları, düzenleme kurulunun Temmuz ayında Ankara'da yaptığı ilk toplantı ile başladı. Şubemiz adına Yönetim Kurulu Başkanı Doç.Dr. Ali Güngör'ün katıldığı toplantılardan ikincisi, kongrenin ana temasının belirlenmesi amacıyla 8 Ağustos 1992 tarihinde gerçekleştirildi. Bu toplantı öncesi Şube Yönetim Kurulumuz, 1991 Sanayi

Kongresi Danışmanlar kurulu'nu Konaç Etap Pulman'da biraraya getirdi. EBSO Meclis Başkanı Şinasi Ertan, ASMAŞ Genel Müdürü Aşkın Yılmaz, EBSO Çelik Meslek Komitesi başkanı Mak.Y. Müh. Fettah Güventürk sanayi kesiminden, Prof.Dr. Macit Toksoy, Prof.Dr. Erkan Dokumacı, Prof.Dr. Mustafa Demirsoy ve Doç.Dr. Meryem Koray üniversite kesiminden katılarak kongrenin ana temasının belirlenmesi konusunda

görüşlerini belirttiler.

Bu toplantıya katılmayan Danışmanlar Kurulu üyeleri Prof.Dr. Oğuz Oyan ve Prof.Dr. Aysen Müezzinoğlu'nun görüşleri de alındı. Şube Yönetim Kurulumuzca yapılan ilk değerlendirmenin sonucu olarak '93 Sanayi Kongresi'nin ana temasının "Küreselleşmiş bir dünyada sanayide rekabetin ve standartların parametreleri ve Türkiye'nin konumu" olarak Oda merkezine bildirilmesi benimsendi.

NASIL BİR ANAYASA?

Konferans
Prof. Dr. Zafer ÜSKÜL

Tarih: 12 Eylül 1992

Saat: 14.00

Yer: İzmir Tabip Odası Konferans Salonu

Nasıl Bir TMMOB?

• Tartışmalı Toplantı •

Yönetici: Murat Önder (MMO Başkanı)

Konuşmacılar:

Teoman Alptürk (TMMOB Başkanı)

Bülent Tanık (TMMOB eski Başkanı)

Oktay Ekinci (Mimarlar Odası İstanbul Şb. Bşk.)

Güney Dinç (İzmir Barosu eski Başkanı)

Tarih: 3 Eylül 1992 Perşembe - Saat: 18.30

Yer: Fuar Belediye Meclis Salonu

TÜRKİYE'DE İKTİSAT POLİTİKALARI
VE TARİŞ ÖRNEĞİ

Konferans
Prof. Dr. Oğuz OYAN

Tarih: 26 Eylül 1992

Saat: 14.00

Yer: İzmir Tabip Odası Konferans Salonu

Haluk Silay'ı Anıyoruz

Oda çalışmalarında alçak gönüllü, seven, özverili öğretici yaklaşımlarıyla örnek yönetici kimliğiyle bizlere yol gösterici olan 1986 - 87 dönemlerinde Şubemizde Yönetim Kurulu Başkanlığı yapan, aynı zamanda TMMOB Yönetim Kurulu üyeliği görevini de üstlenmiş bulunan Haluk Silay'ı, yitirilişimizin 5.yılında 3 Eylül 1992 günü, saat 11.00 de mezarı başında anıyoruz.

Katılmak isteyen üyelerimiz için saat 10.30 da Gündoğdu Meydanı'ndan otobüs kaldırılacaktır.

bülten'den

3.SAYFADAN DEVAM

aşılmasına yardımcı olmak amacıyla bir proje çalışması başlatmıştır.

Projenin yürütücülüğüne Şube teknik görevlisi Turgay Şirvan, şubemizde kalite konusunda önceki yıllarda verilen seminerlerin yöneticiliğini yapmış Dr. Ali Şen, Şube teknik danışmanlığına getirilmiştir. Sanayi kuruluşlarının gereksinimlerinin karşılanmasında bilgi ve deney birikimimiz ile katkıda bulunmaya hazır olduğumuzu bir kez daha vur-

guluyoruz.

ÇÖP GREVİNİN ÖĞRETTİKLERİ

Büyük kentlerimiz son günlerde bunaltıcı yaz sıcaklarıyla boğuşurken bir de "Çöp Grevi"yle karşı karşıya kaldı. Hizmet sektörünün toplum sağlığını doğrudan etkileyen bir bölümünde başlayan toplu sözleşme görüşmeleri, ülkemizde siyasal ve yerel iktidar ile sendikaların dünyadaki çağdaş yeni anlayıştan ne denli uzakta olduklarının göstergesi olmuştur.

Çağdaş dünyada artık büyük insan toplulukları, hak arama biçim-

lerinde, sağlığının tehdit edilmesiyle karşı karşıya kalmıyor. Gerek modern yönetim tarzını benimsemiş demokratik anlayıştaki belediye ve hükümetler gerekse yeni sendikal anlayışa sahip sendikalar, uzlaşma konusunda esnek politika izlemeyi, çalışmada verimliliği, yönetimde demokratik katılımı, insan yaşamını ve sağlığını tehdit etmemeyi yeğliyor.

Grev, dünyada olduğu biçimde ülkemizde de yeni sendikal anlayışın gereğini ortaya çıkarması yönünden "iyi" bir deneyim oldu.

URLA BELEDİYESİ İLE İLİŞKİLERİMİZ GÜÇLENİYOR

Urla Belediye Başkanı Bülent Baratalı Şubemiz yöneticilerince 12 Ağustos 1992 Çarşamba günü makamında ziyaret edildi. Ziyarete, Şube Başkanı Ali Güngör, Şube Başkan Vekili Özcan Parlar, Şube Sekreteri Fasih Kutluay ve yeni dönemde kurulan Çağdaş Makina Mühendisleri Konut Yapı Kooperatifi kurucularından Oda delegesi Erol Şahin katıldı. Ziyarete, son günlerde

Urla ilçesinde meydana gelen ve bazı kesimlerce etnik bir olay haline dönüştürülmek istenen minübüs şoförleri arasındaki ekonomik çıkar çatışması nedeniyle gerginleşen havanın giderilmesi konusunda yoğun çaba gösteren ve zor anlar yaşayan Başkan'a geçmiş olsun dilekleri sunuldu.

Çevre sorunları konusunda duyarlı davranışlarıyla bölgemizdeki

belediye başkanları arasında haklı bir yer edinmiş olan Sayın Baratalı'ya Odamız ile Urla Belediyesi arasındaki kurumsal ilişkinin daha da geliştirilmesi için protokol tasarrımını sunduk.

Ayrıca İzmir-Çeşme otoyolunun yapılması ile cazibesi daha da artan Urla ilçesinde kooperatifimize arsa temininde Sayın Baratalı'dan yardımcı olacağı sözü alındı.

DENİZLİ BÖLGE TEMSİLCİLİĞİMİZ KURULUYOR

Denizli, Aydın İl Temsilcilikleri 30 Temmuz 1992 perşembe günü ziyaret edildi. Oda sekreteri Sayın Sezai Gürü'nün de katıldığı ziyaretin akşamı, Denizli İl Temsilciliğinde Aydın, Muğla, Uşak ve Denizli İl Temsilcilik yürütme kurulu üyeleriyle toplantı yapıldı.

Şube sekreteri Fasih Kutluay ve Şube Yönetim Kurulu Üyesi Kazım Umduların katıldığı toplantıda Odamızın sorunları, hükümet-Oda ilişkileri, meslek ve meslektaş sorunları üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Oda Genel Kurul kararıyla Denizli Bölge Temsilciliği'nin kurulma sürecinin 31 Ağustos 1992 tarihinde tamamlanması üzerine görüşbirliğine varıldı.

İzmir Tabip Odası yöneticilerinin ziyareti

İzmir Tabip Odası yöneticileri Şube Yönetim Kurulu'muzu 30 Temmuz 1992 tarihinde ziyaret etti. Şube çalışmalarının yoğunluğu nedeniyle Şube Yönetim Kurulu'muzun yeterli sayıda hazır bulunamadığı ziyareti, Şube Başkanı Doç.Dr. Ali Güngör tarafından kabul edildi.

Kalite Danışmanlık Hizmeti veriliyor

Manisa İl Temsilciliği'mizde teknik görevli olarak çalışmakta olan Turgay Şirvan Şube merkezimizde göreve başlamıştır. Şirvan, Şubemizin "Kalite" konusundaki çalışmaları için bilgi ve deneyim birikimi sağlama, Sanayimizin ve meslektaşlarımızın bu konudaki gereksinimlerini karşılamak üzere Şubemizde başlatılan proje çalışmalarının yürütücülüğünü üstlenmiştir. İktisat Fakültesi öğretim üyelerinden Dr. Ali ŞEN, Şubemizde başlatılan bu yeni projenin teknik danışmanlığına getirilmiştir.

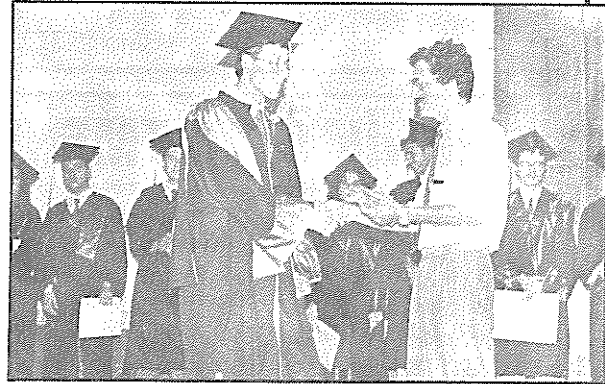
Manisa İl temsilciliğimize yeni teknik görevli

Makina Yüksek Mühendisi Ergun Şengör, Manisa İl Temsilciliğinde 1 Ağustos 1992 tarihinden itibaren teknik görevli olarak çalışmaya başlamıştır. Şube merkezimizdeki eğitim etkinliklerine katkıları sürecektir olan Şengör, Şubemizde iş güvenliği, eğitim komisyonunda görev yapmış, kazancı kurslarında eğitici görevinde bulunmuş, yüksek lisans eğitimi sırasında ve sonrasında tesisat mühendisliği hizmeti vermiştir. Şengör'e Odamızda tam gün çalışma yaşamında başarılar diliyoruz.

ÜYEMİZ ÇOCUKLARINA ÜCRETSİZ BİLGİSAYAR KURSUNU BAŞLATTIK

Üyelerimizin 11-17 yaş grubundaki çocuklarına yönelik olarak düzenlediğimiz "Temel Basic ve Bilgisayar Kullanımı Kursu"nu 14 Temmuz - 15 Ağustos 1992 tarihleri arasında gerçekleştirdik. Üyelerimiz çocuklarının yaz tatillerini değerlendirmelerini ve çağımızın "vazgeçilmez" bilgisayarları tanımalarını amaçladığımız kursa 20 öğrenci katıldı.

ARAMIZA YENİ MESLEKTAŞLARIMIZ KATILDI

9 Eylül Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi 1991-1992 Dönemi mezunlarını verdi. 24 Temmuz 1992 tarihinde törenle kep giyip mezuniyet belgelerini alan genç mezunları MMO İzmir Şubesi adına Doç. Dr. Ali Güngör kutlayarak Makina ve Endüstri Mühendisleri bölümleri dönem birinci, ikinci ve üçüncülerini hediyelerini verdi.

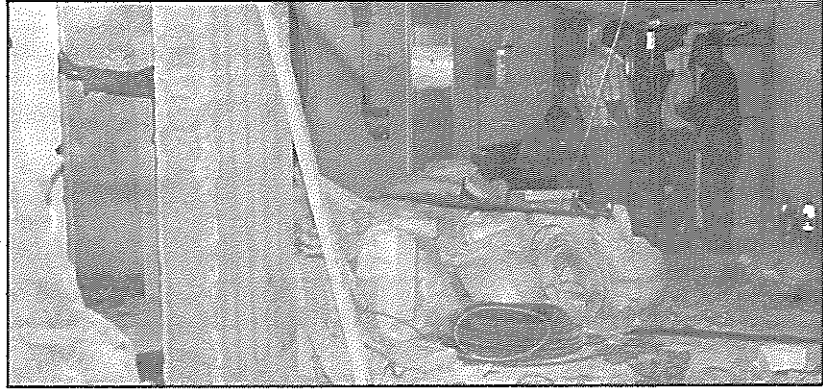
Kep giyme töreninden sonra meslektaşlarımızın mezuniyetlerini Makina ve Endüstri Mühendisliği Bölümleri öğretim elemanlarının da katıldığı bir kokteyl ile kutladık.

Genç mezunlara başarılar dileriz.

ŞUBEMİZİ 2000'İ YILLARA HAZIRLIYORUZ

Bültenimizin Temmuz 92 sayısında sizlere duyurduğumuz merkez binamızı düzenleme çalışmaları sürüyor. Yönetim Kurulumuzun çalışma programında şube binasının 15-20 yıllık geleceğine yönelik stratejik hedeflerinden biri olarak nitelediği bu çalışma, sınırlı sayıda üyemizin katkılarıyla sürdürülmeye çalışılıyor. 15 Eylül 1992 tarihinde bitmesi hedeflenen çalışmalara yönelik geçen sayıda açtığımız bağış kampanyasına gönüllü katkı koyan arkadaşlarımızı teşekkür ediyoruz.

Üç hafta gibi kısa bir dönemde, gerçekleşen gönüllü katkılar umduğumuz miktarda olmasa da çalışmalarımıza önemli destek sağlamıştır. Geçen sayımızda da belirttiğimiz "şube merkez binasının düzenlenmesi" lokal ve konferans salo-

nu edinilmesi ve eğitim etkinliklerinin geliştirilmesi" hedeflerini bir an önce ulaştırmak için siz değerli üyemizin gönüllü katkılarının önemli olduğunu anımsatıyoruz.

Tüm üyelerimizin ortak istemi olduğuna inandığımız daha etkin işlevsel bir Oda için saptanan alt yapı

hedeflerine ulaşmada sizleri çok yönlü katkı koymaya çağırıyoruz.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyoruz.

Bağış hesap no :

Makina Mühendisleri Odası

İzmir Şubesi 3318

Etibank Alsancak Şubesi

Firma	Üyemiz	Bağış Değeri(TL)	Bağış Şekli
BOTES	Tahir Akın	5.000.000.-	Nakit
TUNALI MÜH.	Necdet Tunalı	3.500.000.-	Banyo ve Mutfak düzenleme malz.
ONURSAN	Selçuk Ayhan	1.500.000.-	Nakit
PINAR MÜH.	Nizamettin Durakoğlu	1.500.000.-	Kalorifer, Sıhhi Tesisat Malz. ve işçilik
GAZBETON	Salim Poyraz	1.500.000.-	Gaz beton ve sıva
METESAN	Oğuz Sakarya	1.350.000.-	Elektrik Armatürü
ANIL İNŞAAT	H. Avni Uygur	500.000.-	Nakliye İşleri

TEKNİK ÖĞRETMENLER ÜRETİM MÜHENDİSİ ÜNVANINI NASIL ALDILAR?

İki yıl önce ANAP hükümeti döneminde teknik öğretmenlere endüstri mühendisi ünvanı verilmesi konusunda bir yasa tasarısı oluşturulmuş, gerek üniversitelerin ilgili bölümleri, gerekse kamuoyunun gösterdiği tepki sonucunda bu tasarı iptal edilmişti.

12 Mayıs 1992 tarihinde 3795 sayılı yasa ile teknik öğretmenlere üretim mühendisi ünvanının verilmesi ise öy-

lesine sessiz sedasız ve gizlice yapıldı ki, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar haberi basından öğrendiler.

Tasarıların, yasalaşmadan önce kamuoyunda tartışmaya açılıp şekillenmesi görüşünü ilke edindiğini söyleyen koalisyon hükümetinin, bu ilkeyi yaşama ne oranda yansıttığı da böylece ortaya çıktı. TBMM'de bulunan bu kadar mühendis ve mimara

rağmen yasanın nasıl çıktığını anlamak ise çok güç.

30 Temmuz 1992 günü TMMOB İzmir İl Koordinasyon Kurulu'nun İzmir'li milletvekilleri ile yaptığı toplantıya katılarak konuyla ilgili görüşlerini aktaran Makina Mühendisi Cengiz Bulut, "neden böyle bir yasa" sorusunu şöyle yanıtladı:

"Teknik Öğretmenler yurdun her köşesinden

meclisteki milletvekillerine gönderdikleri mektuplarla istemlerini dile getirdiler. Seçmenin bu istemi sonuçta meclisten bu yasanın çıkmasına neden oldu.

Bu gerekçelendirme şaşırtıcı olmakla birlikte yasanın iptali için çözümlü de içinde barındırmaktadır.

Tüm mühendis ve mimarların konuya gerekli duyarlılığı göstermeleri şarttır.

DAHA ETKİN BİR ODA İÇİN ÇALIŞMAYA VARIZ...

Şube Yönetim Kurulu'muz 3 Ağustos 1992 Perşembe günü Fuar Park Restaurant Mimoza salonunda mesleksel bilgi ve deney birikimiyle belirli bir düzeye ulaşmış üyelerimizle akşam yemeğinde bir araya geldi.

Oda etkinliğini geliştirmek amacıyla Oda çalışmalarına daha önce katılmış, katkıda bulunmuş, Oda organlarında görev almış, Şubemizin çalışmalarını izleyen, değerlendiren, eleştiri ve önerileriyle Şube çalışmalarına güç ve destek veren meslektaşlarımızın çağrılı bulunduğu Oda Etkinliklerini Geliştirme Danışmanlar Kurulu toplantısına 27 üyemiz katıldı.

Bu toplantıda Şube Yönetim Kurulu'muzun yeni döneme ilişkin çalışma anlayışı ve stratejisi ile Oda örgütlülüğü ve gelişmeler üzerine slayt gösterisi ardından danışman üyelerimiz mesleğimizin sorunları, Oda etkinliğinin daha gelişmesi, Şube etkinliğinin artmasına yönelik somut öneri ve eleştirilerde bulundular.

Özellikle 1955-1965 yılları arası mezun olan meslektaşlarımızın bu toplantıda daha etkin katkıda buldukları gözlemlendi. Toplantıda söz alan meslektaşlarımız olan;

Ahmet Ak, tesisat mühendisliği konusunda Odamızın daha etkin çalışmalar yapması ve daha iyi bir konuma getirilmesini istedi.

Odamızın basında yer almamasını eleştirerek, "Oda çalışmalarına geçmişte ciddi olarak bakıyorduk bundan sonra da böyle yaklaşmak istiyoruz." dedi.

Cengiz Bulut, Bülten'de siyasi görüşleri empoze eden fikirlerle yer verilmemesini ve İzmir'li 19 milletvekili ile bir toplantı yapılmasını istediğini dile getirdi.

Fettah Güventürk; "Mesleğimizi 1960'lı yıllarda fabrikalarda ustabaşılardan devraldık. Biz o dönemlerde bir heyecan içerisindeydik. Şimdi o heyecanı göremiyoruz." genel yaklaşımında bulunarak, Odamızın yeni dönem çalışmalarına uzmanlık konusunda katkıda bulunma sözü verdi.

Enis Burkut'un "Genç mühendislerin eğitiminde bir eksiklik mi var?" sorusu üniversite eğitimini tartışmaya getirdi. Coşkun Gencerler, Özden Ertöz, Mevlut Tağa, Ertap Mülayim, Macit Toksoy üniversite eğitimindeki sorunlar, üniversite-sanayi- oda

ilişkisi çerçevesinde değerlendirmelerde bulundular.

Ertap Mülayim, "mühendislik öğrencilerinin teorik eğitim yanında pratik eğitimin de verilmesini ve üniversite - oda ilişkilerinin çok önemli olduğunu vurguladı.

Salim Poyraz, "teknoloji üretiyoruz, eğitim sisteminde Oda etkinliğinin geliştirilmesi ve staj yaz tatilinde değil eğitim süresinde yapılmalıdır." önerilerini geliştirdi.

Teoman Baygan, "Mühendisin yetişmesi, mesleğin sorunlarının üstesinden gelmesinde Oda her şey değildir" vurgulamasından sonra meslek yaşamında karşılaştığı güçlükleri ve deneyimleri aktardı.

Macit Toksoy, üniversitede öğretim üyesi olmanın yanı sıra MMO adına mühendislik eğitimi üzerine düzenlenen sempozyum ve panellerdeki değerlendirmelerini sürdürerek MMO'nun eğitimi denetlemesi, Şube'nin bölge mühendislik fakültelerine sahip çıkması önerileriyle tartışmayı geliştirdi.

Turan Erkan, tatbikat mühendisliği konusunda değerlendirmelerde bulunarak üniversite eğitimi sonrasını sorguladı.

Necdet Türetken, konuya esprili, çok yönlü yaklaşımı, tartışmalara canlılık katan tavrıyla Oda toplantılarımızda her zaman varlığından onur duyduğumuz mühendislik kişiliğiyle, Oda çalışmalarını ve mesleğimizin sorunlarını değerlendirdi. KOSGEB - Oda ilişkisinin geliştirilmesi, ISO 9000 üzerine çalışmaların daha yoğunlaştırılması istemini dile getirdi.

Erol Ertaş, "MMO'nun 15-20 yıllık geleceğine ilişkin perspektifi bulunuyor mu?" diyerek haklı bir istemde bulundu.

Selçuk Ayhan, 1975-80 yılları arası "genç mezunlar" adına söz alarak, orta yaş kuşak mühendislerinden edinilen deneyimleri önemseyen yaklaşımla, meslek sonrası eğitimde bilgi ve deney birikimine sahip üyelerimizin Oda örgütlülüğü içinde genç üyelere aktarımının önemini vurguladı.

Şube Yönetim Kurulu'nun tümünün katıldığı toplantı geç saatlere kadar sürdü.

Oda çalışmalarına katılımlarının artarak süreceğini belirten danışman üyelerimizin bu ilgisi, Şubemizin bölgemizde etkinliğinin artacağına göstergesi olarak nitelendiriyor büyük değer verdiğimizizi belirtmeliyiz.

SEMİNER

KALİTE KONTROLÜNDE İSTATİSTİKSEL TEKNİKLER

Kabul Örnekleme

Örnekleme Planları
Örnekleme Planlarının Karakteristikleri
Örnekleme Planlarının Seçim Yöntemleri
Sıkı Ve Gevşek Muayene Dokümantasyon

Kontrol Kartları

Shewhart Kartları
X, R, C, P Kartları
Tarifelerin Seçimi
Tarifenin Özellikleri
Cusum Kartları
Standart Cusum
Ödül-ceza Skorlu Cusum
Fır Özellikli Cusum

Tarifelerin Seçimi

Tarifelerin Özellikleri
Diğer Kontrol Kartları
Regrasyon Kontrol Kartları
Hareketli Ortamala Kontrol Kartları
Spectral Kontrol Kartları
Dokümantasyon

Kalite Geliştirme Teknikleri

Paletto Analizi
Sebeup Sonuç Diyagramları
Matris Analizi
Grier Diyagramları
Histogramlar
Taguchi Deneyleri
Process capability index (CPI)
Sorumluluk Kartı

Yöneten : Dr. Ali ŞEN

Tarih : 21 - 25 Eylül 1992

Saat : 14.00 - 18.00 arası

Ücret : Üyelere 800.000.- TL/ Kişi
Diğer 1.000.000.- TL / Kişi

Katılım 25 Kişi ile sınırlandırılmıştır.

Katılımcılara seminer öncesi seminer notları dağıtılacaktır.

Seminer sonunda katılım sertifikası verilecektir.

Başvuruların 17 Eylül 1992 tarihi saat: 18.00'e kadar Şubemize yapılması gerekmektedir.

180 GÜNÜN ARDINDAN...

İki yıllık çalışma döneminin altıncı ayını da geride bıraktık. Odamızın; üyemizin, sanayimizin, toplumumuzun çok yönlü istemlerinin karşılanmasında çağdaş anlamda **yeniden yapılandırılması** gerekiyordu. Şube Genel Kurul sürecinde üyelerimizin çoğunluğunca saptanan bu durum bu dönemde gündemimizin ilk sırasında yer almıştı.

Öncelikle üyelerimizin yoğun çalıştığı işyerlerinde oluşturulan işyeri temsilciliklerimizde, üyelerimizin istemleri doğrultusunda seçim yöntemiyle yeni işyeri temsilcileri ve yardımcıları belirlendi.

Yine bu sırada Şubemize bağlı Aydın, Muğla, Uşak, Denizli, Manisa İl Temsilcilikleri ile Soma ve Alağa İlçe Temsilcilikleri'nde, geniş katılımlı üye toplantılarında, seçim yöntemi izlenerek yeni Temsilcilik Yürütme Kurulu üyeleri belirlendi.

Daha sonra Şube ve Oda Genel Kurul toplantılarında alınan kararlar doğrultusunda, Şubemize bağlı Aydın, Uşak, Muğla ve Denizli illeri Denizli Bölge Temsilciliği'ne; Afyon İl Temsilciliği ise Eskişehir Bölge Temsilciliği'ne bağlandı.

TMMOB Genel Kurul Toplantısı'nda Tekstil Mühendisleri Odası'nın kurulmasıyla Odamız üyesi tekstil mühendisleri Odamız'dan ayrıldı.

Bu altı aylık sürede, bir yandan işyeri, il, ilçe temsilcilikleri ve MDB seçimleri, diğer yandan Oda ve TMMOB yöneticilerinin belirlenmesi seçimleri yoğun bir dönem yaşandı. Şubemiz, Yönetim Kurulu, Oda ve TMMOB delegeleriyle bu seçimlere etkin olarak katılmış, katkı koymuştur.

Şube Yönetim Kurulu çalışmalarına yardımcı olmak ve daha etkili hale getirmek amacıyla bu dönem, komisyon çalışmalarının yanı sıra danışmanlar kurulu ve uzmanlık kurulları oluşturulmuştur. Oda'nın varolan organlarında görev alan üyelerimiz ile kurulan Şube Koordinasyon Kurulu ise ilk toplantısını yapmıştır.

Üye-Oda ilişkilerinin ülkemizdeki yeni sürece uygun

düşen ilgisinin yanısıra, Şube Yönetim Kurulumuzun çağdaş yeni çalışma anlayışının da etkisini görmemiz bizi sevindirmektedir.

Bu dönem kamu çalışanlarının, ekonomik ve özlük haklarına sahip çıkmak amacıyla sürdürdükleri sendikalaşma çalışmalarına işyeri temsilcilerimiz ve Oda delegelerimiz etkin olarak katılmaktadır. Şubemiz bu çalışmalarda üyelerimize güç ve destek vermeyi sürdürmüştür.

Şube binamızın mekanının çağdaş yönetim anlayışına uygun biçimde yeniden düzenlenmesi gerekiyordu. 4 Temmuz 1992 tarihinde başlatılan çalışmalar sürmektedir.

Yine Odamızın teknik hizmet kalitesini yükseltmek ve buna bağlı teknik cihaz donanımını geliştirmek üzere bir dizi yeni çalışma başlatılmıştır. Teknik hizmet kalitesi için konuya profesyonel biçimde çözüm yoluna gidilirken, yeni teknik cihaz satın almak için girişimler başlatılmıştır.

Sonuçta bu altı aylık dönem sonunda mekan ve teknik cihaz yönünden gerekli altyapının temelleri atılmıştır. Ayrıca üyemizin bilgi ve deney birikimlerini geçmiş dönemlerden daha etkin olarak üretime dönüştürmek için, yeni platformlar oluşturulmuş, üyelerimizi Oda çalışmalarına katmanın kanalları açılmaya çalışılmıştır.

Bu dönem Oda etkinliğinin artması, etkili bir çalışmanın yaşama geçirilmesi için Oda'ya daha profesyonel bir bakış gerektiği saptanmış, bu amaç doğrultusunda ciddi adımlar atıldığı inancındayız. Önümüzdeki üç aylık dönem, geçen 180 günde atılan tohumların filizleneceği günlerdir. Oda çalışmalarına yeni bir heyecan getiren, coşkuyla yaklaşan genç yönetimize destek ve güç veren, katkı koyan tüm üyelerimize teşekkür ediyoruz.

YENİ DÖNEMDE YENİ ÇAĞDAŞ BİR ANLAYIŞLA DÜNDEN DAHA ETKİN, DAHA ETKİLİ BİR MESLEK ÖRGÜTÜ HEPİMİZİN ORTAK DİLEĞİDİR.

ŞUBEMİZİN 12 TEMMUZ 12 EKİM 1992 DÖNEMİ ÇALIŞMA PLANI

A. ÜYE İLİŞKİLERİ VE ÖRGÜTLENME

A.1. İl/ilçe Temsilcilikleri ve MDB:

- * İl/ilçe Temsilcilikleri ve MDB ziyaretlerinin yapılması
- * Şube Koordinasyon Kurulu toplantısının yapılması
- * Denizli Bölge Temsilciliği kuruluş toplantısının yapılması
- * Manisa İl Temsilcilik Yürütme Kurulu toplantısına katılınması

A.2 İşyeri Temsilcilikleri:

- * Yeni İşyeri Temsilcilikleri oluşturulması
- * İşyeri Temsilcilikleri ortak toplantısı yapılması
- * İşyeri ziyaretlerinin yapılması

A.3 Komisyon Çalışmaları:

- * Uzmanlık komisyonlarının

çalışmalarında koordinasyonun sağlanması ilk altı aylık değerlendirmenin yapılarak, Aralık 92 sonu itibarıyla çalışma planlarını yapmalarının sağlanması.

A.4. Uzmanlık Kurullarının oluşturulması ve ilk toplantılarının yapmalarının sağlanması.

- * Kalite
- * CAD - CAM
- * Soğutma
- * Isıtma, Havalandırma, Klima
- * Oluşturulan çeşitli Danışmanlar Kurullarının toplantılarının yapılması.

A.5. Üye ilişkileri:

- * Üye profilinin belirlenmesine yönelik anket çalışmasının başlatılması.

- * Uzmanlık Formu İşyeri Temsilcilikleri vasıtasıyla dönem sonunda 500 üyemizin doldurulmasının sağlanması ve Bilgisayara girişlerinin başlatılması.
- * Hafta sonu gezileri düzenlenmesi
- * Konut Yapı Kooperatiflerine üye kaydının başlatılması
- * Sosyal konularda hafta içi ve sonu söyleşi, film gösterileri düzenlenmesi.

B. EĞİTİM ETKİNLİKLERİ:

- B.1. Güz dönemi eğitim etkinliklerinin planlanması ve başlatılması:
- * Üyelerimize ücretsiz Bilgisayar Kursunun sürdürülmesi.

* Üyelerimizin çocuklarına ücretsiz bilgisayar kursu düzenlenmesi.

B.2.1. Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongre ve Sergisi düzenleme çalışmaları sürdürülmesi.

B.3. İş Makinaları Operatörü Yetiştirme Kursu düzenlenmesi.

B.4. Sürücü Kursu çalışmalarının sürdürülmesi.

B.5. Sanayi Tipi Kazanların İşletilmesinde Yardımcı Personel Yetiştirme Kursu düzenlenmesi.

C. ODA MERKEZİ VE TMMOB İLE İLİŞKİLERİ:

C.1. Oda Merkezinde yürütülen çalışmalara katılınması, katkı da bulunulması.

C.2. Oda Yönetmelik ve Tüzük çalışmalarının Şube düzeyinde başlatılması.

C.3. TMMOB Yasasının yeniden düzenlenmesine ilişkin çalışmalara İzmir İKK düzeyinde katkıda bulunulması.

D. ÜNİVERSİTE İLE İLİŞKİLER:

D.1. Mezuniyet törenine katılınması ve ilk üç dereceye giren öğrencilere ödül verilmesi, mesleğe hoşgeldin kokteyli düzenlenmesi.

D.2. Staj konusundaki başvuruların karşılanması.

E. MESLEKİ DENETİM

ÇALIŞMALARI:

E.1. Menemen, Seferihisar, Menderes, Urla, Çeşme, Alaçatı, Çandarlı belediye başkanlarıyla tesisat projelerinde oda kontrolü üzerine protokol yapma girişiminde bulunulması ve sürdürülmesi.

E.2. Asansörlerin periyodik kontrol çalışmalarının hızlandırılarak sürdürülmesi.

E.3. Periyodik kontrol hizmetlerinin daha etkin organizasyonun yapılması.

F. YAYIN ÇALIŞMALARI:

F.1. Bültenin aylık periyotlarla çıkmasının sürdürülmesi.

F.2. Isıtma, Havalandırma ve Kilima Proje Tasarım Kitabının basım çalışmalarının sürdürülmesi.

F.3. Ajanda 93'e reklam toplama çalışmalarının tamamlanması.

G. KİTAPLIK GELİŞTİRME

ÇALIŞMALARI:

G.1. Şube kitaplığı listelerini bilgisayara yükleme çalışmalarının sonuçlandırılması.

H. ŞUBE MEKANININ

DÜZENLENMESİ VE BİNA

KAZANDIRMA KAMPANYASI

H. Şube mekanının yeniden düzenleme çalışmalarının tamamlanması.

TEKSTİL MÜHENDİSLERİ ODASI GENEL KURULU'NA DOĞRU...

TMMOB Tekstil Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu, MMO içinde Tekstil Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonları'nın bulunduğu İzmir, İstanbul ve Adana illerinde dörder ; Çalışma Birimleri'nin bulunduğu Antalya ve Denizli'de ikişer; Oda Merkezi'nin bulunduğu Ankara'da üç kişiyi atamıştır.

İzmir'deki birim Melike Anıl Bingöl, Ahmet Dedeğirmençioğlu, Bige Bostancı ve Gönül Şengöz'den oluşturulmuştur. Oda çalışmalarının daha geniş bir zemine yayılması için, aktif olarak çalışmalara katılacak daha fazla meslektaşımıza ihtiyacımız olduğu bu dönemde, yedi kişilik komisyonlar dört kişilik çalışma birimlerine dönüştürülmüştür.

Tekstil Mühendisleri Odası Kuruluş Genel Kurulu 11-12-13 Eylül '92, bu toplantıda çoğunluk sağlanamazsa 18-19-20 Eylül 1992 tarihlerinde MMO Bursa Şube binasında yapılacaktır. Bu Genel Kurul sürecini siz üyelerimizle paylaşmak isteyen bizler, Tekstil ve Mühendis Dergisi'nin

Haziran'92 sayısında yayınlanan Tekstil Mühendisleri Odası Tüzük, Örgüt Kuruluş Görev ve Yönetmeliği'ni inceleyerek, önümüzdeki günlerde gerçekleştireceğimiz bir toplantıyla görüş ve önerilerinizi alarak katılımcılığı artırmak istiyoruz.

Şubat 1992 tarihinde Tekstil Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu olarak atanmamızdan bu yana, MMO İzmir Şube Bülteni'ndeki sayfamızdan sizlere ulaşmaya, o ay içinde yapmış olduğumuz faaliyetleri aktarmaya, gelişmeleri duyurmaya çalıştık. Bültenimiz'deki bu son yazı ile sizlere veda etmeden önce, bu aşamaya kadar bizlere her türlü desteği sağlayan Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'ne teşekkür ederiz. Tekstil Mühendisleri Odası İzmir Şube Bülteni'nde en kısa zamanda buluşmak dileklerimizle...

Saygılarımızla...

Melike Anıl Bingöl

Ahmet Demircioğlu

Bige Bostancıoğlu

AKHISAR'DA MESLEKİ DAYANIŞMA YENİDEN SAĞLANIYOR

Akhisar ilçesinde, yapı üretim sürecinde yer alan dört meslek odası (inşaat, mimar, elektrik, makina)nın Akhisar Belediye Başkanlığı arasındaki protokolün, mimar ve inşaat mühendisleri arasında ihtisas ayırımına ilişkin ortaya çıkan sorunlar üzerine askıya alınması sonucu Belediye, tesisat projelerinde Oda kontrolünü aramamaktadır.

Bu durum üzerine, Şube Sekreteri Fasih Kutluay, Şube Yönetim Kurulu üyesi Kazım Umdular ve Şube Teknik Görevlisi Turgay Şirvan Belediye Başkanı Bülent Çiğeroğlu'nu 13.8.1992 tarihinde makamında ziyaret ederek MMO ile Belediye arasında bir protokol yapılması girişiminde bulundu. Üyelerimiz arasında başlayan

haksız rekabetin önlenmesi, ilçedeki konut inşaatlarında kalitenin sağlanması yönünde önemli bir güvence getirecek protokolün yapılması için girişimler sürmektedir. Aynı gün ilçede serbest çalışan, tesisat projesi yapan üyelerle Mesleki Denetim Bürosu'nda toplantı yapılmıştır. Meslektaşlarımız arasında dayanışmanın sağlanması meslek onurunun korunması, proje kalitesinin sağlanması, fenni mesuliyet hizmetinin yerine getirilmesi için Oda tüzük ve yönetmeliklerine uyulması konusunda görüşmelerde bulunulmuştur.

Toplantıya katılan üyelerimizin çoğunluğu, kurallara ve esaslara uymayan üyelerimiz hakkında Odanın gerekli yaptırımında bulunmasını istemiştir.

KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMLERİ

Fikret EKİCİ

Endüstri Mühendisliği
Meslek Dalı Komisyonu Üyesi

Geçmişteki "alıcı düşünsün" anlayışı artık "üretici düşünsün" biçimine dönüşmüştür!

Günümüzün büyük ölçüde rekabete dayanan ekonomik sistemi içerisinde, ticaret; mal ve hizmetlerin kalitelerini sürekli olarak geliştirme çağrısına uymak zorundadır.

Kaliteli çalışmanın neler kazandıracığı bellidir: Gurur, görevi en iyi şekilde yapmanın doyumunu, verimlilik, işlerin bir defada doğru olarak yapılması ile kazanılan zaman ve alıcıların bir firmanın adını kalite ile anmalarından kaynaklanan kazanç... Peki kalite nedir?

"Kalite, kullanıma uygunluktur." **Dr. J. M. JURAN**

"Kalite, şartlara uygunluktur." **P.B. CROSBY**

"Kalite, bir ürün ya da hizmetin belirlenen veya alabilecek ihtiyaçları karşılama kabiliyetine dayanan özelliklerin toplamıdır" **TSE - ISO 9005**

"Kalite, ürün ya da hizmeti ekonomik yoldan üreten ve tüketici isteklerine cevap veren bir üretim sistemidir." Japon Sanayi Standartları Komitesi (JIS)

"Kalite kontrol uygulamak, ekonomik, kullanışlı ve tüketiciyi daima tatmin eden kaliteli ürünü elbette üretmek, tasarımı yapmak, üretmek ve satış sonrası hizmeti vermektir." **Dr. Kouru ISHIKAWA**

Sanayisi gelişmekte olan toplumlara bakıldığında, genelde ihtiyaç sahibinin maddi gücünün az oluşu ve ihtiyaç duyulan ürünün arzının, talebin çok gerisinde kalması nedeniyle ürün satın alınmasında kaliteden çok fiyatın belirleyici olduğu görülür. Türk sanayisi de gelişme süreci içinde fiyatın alımında en büyük etken olduğu dönemlerden

- Hangi parçaların doğrudan hurdaya çıkarılacağı, hangi parçaların elden geçirilip yeniden sınıflandırılacağı duraksamaları önleyecek biçimde tanımlanmadıkça kalite güvencesi çabaları verimli olamaz.
- Üretimde görev alan personelin beceri ve tutumları elde edilecek kaliteyi etkiler. Kalitenin firmanın simgesi olduğu durumlarda, üretimin her aşamasında, kalite önemsenen ve ciddiylet üzerinde durulması gereken bir konudur.

geçmiş ve 1980'lerden itibaren gerek Türk pazarının dışa açılması, gerekse tüketicinin bilinçlenmesi sonucunda kalite hak ettiği birinci sıraya gelmeye başlamıştır.

Yukarıdaki özet tanımların ışığı altında, mühendislik çalışmalarının kalitede birbirini tümleneyen üç boyutu vardır.

1. Beklentileri istenilen düzeyde cevaplayan teknik çözümler getirebilmek

2. Bu çözümleri gerçekleştirebilmek

3. Kullanım süresince, beklenmedik bir yetmezliğin ortaya çıkmasını önlemek.

Kalite; tasarım, üretim ve kullanım aşamalarından oluşur. Yüksek tasarım kalitesi, piyasaya sürülen bir malın yüksek kalitede olması için gerekli akat kendi başına yeterli olmayan bir koşuldur. Aynı anlayışla, uyum kalitesinin yüksek olması da kendi başına bir ürüne tasarım kalitesinde olmayan derecede bir kalite kazandıramaz. Bu durum aşağıdaki şekilde şematize edilebilir. Taralı bölümler beklentilerden kısa düşmeyi göstermektedir. (**Bkz. Şekil:1**)

Kalite düzeyinin başlangıç düzeyi alıcının beklentileridir.

Belirtilen kalite düzeyi açısından önemli yol gösterici niteliği olan standartlar dahi ulaşılmaması gereken asgari kalite düzeyi olanda üreticiler tarafından düşünülmemelidir.

Kalitenin elde edilmesinde şartname hazırlamanın, üretimin ve denetimin özel yerleri ve göreliliği ağırlıkları vardır. Kalite kontrolü, bu üç önemli alandaki karar ve yargıların sağlık derecesini denetlemeye ve bunları göndermeye yardımcı olan bir yöntem olarak görülmelidir.

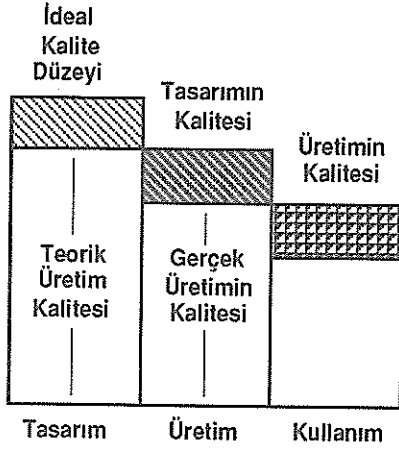
Kalite kontrolün geleneksel rolü, üretimde kullanılan hammaddelerin özelliklerinin, parçaların montaj gruplarının, işlemlerin, süreçlerin ve tamamlanmış ürünlerin tamlığının kontrolü, kusurlu sayılabilecek ürünlerin ayıklanması gereken çabaları içerir.

Teknik zorluklarla, özellikle makina parçalarında daha yakın boyut ve biçim tamlığı aranması, dünya çapında rekabetin getirdiği daha dar kar payları kalite kontrolüne verilmesi gereken öneme hayati nitelik kazandırmıştır.

Günümüzde, kalite belirli kişi ve grupların sınırlı çabalarına dayalı bir kavram olmaktan çıkmış ve **TOP-YEKUN KALİTE KONTROLÜ**, modern anlayışla çalışan işyerlerinin ana amacı olmuştur.

Kalite kontrolünde neden birlikte hareket edilmesinin zorunlu olduğu şu gerçeğe dayanır; bir malın piyasaya sunulması;

- teknik bir tasarım sorunudur,
- talebin karşılanması yönünde bir üretim sorunudur,
- istenilenlerin elde edilme-

Şekil : 1

si açısından bir kontrol sorunu-
dur.

Kalite, tutarlı ve ciddi çabalar ile elde edilir. En tepe noktadan başlayarak en uca kadar ayrı ciddiyetle ele alınması gereken bir üretim anlayışıdır. Kalite herkesin sorumluluğudur. Bu sorumluluğun, en iyi ifade biçimini kalite tanımında bulmuştur. Kalite halkası, bir ürünün (veya hizmetin) kalitesinin alıcı gereksinimlerinin belirlenmesinden başlayıp, bunların ne ölçüde giderilmiş olduğunun değerlendirilmesine kadar uzanan, değişik aşamalar ve bu aşamalarda ağır-
lık etmenlerinin irdelenmesine yönelik.

Kalite anlayışının getirdiği sorumlulukların başında kalite güvencesi gelmektedir. Kalite güvencesi, alıcının ürünün kalitesinden memnun kalmasını sağlayacak çabaların tümüdür. Amaçlanan noktaya varabilmeleri için kalite güvencesinden sorumlu olan kişilerin (veya bölümün) özgür hareket edebilmesi çok önemlidir.

Güvence sadece firmadan kaynaklanan bir olay değildir. Geçerli olan standartları, yönet-

melikler vb. için de kurallar bu güvencenin ayrılmaz bir parçasıdır. Dolayısıyla bu kuralların üretime açık ve seçik bir biçimde yansıtılmasının kesinlikle sağlanması gerekir.

Kullanılan malzemelerin, tam veya yarı işlenmiş parçaların üretimin akışı içerisinde izlenmesini sağlamak da, güvencenin bir parçasıdır. Özürlü veya kusurlu malzeme ve parçalara uygulanacak işlemler kesinlikle belirtilmiş olmalıdır. Hangi parçaların doğrudan hurdaya çıkarılacağı, hangi parçaların elden geçirilip yeniden sınıflandırılacağı duraksamaları önleyecek biçimde tanımlanmadıkça kalite güvencesi çabaları verimli olamaz. İyi bir arşiv de kalite sisteminin vazgeçilmez bir boyutudur.

Üretimde görev alan personelin beceri ve tutumları elde edilecek kaliteyi etkiler. Kalitenin firmanın simgesi olduğu durumlarda, üretimin her aşamasında, kalite önemsenen ve ciddiyetle üzerinde durulması gereken bir konudur.

Japonya'nın başlattığı kalite çemberi (kalite kontrol grupları) gibi. Çember, üretimde görev alan personelin, ufak gruplar biçiminde kalitenin iyileştirilmesini tartışmak üzere oluşturdukları topluluklardır.

Japonların problem çözmede en önemli teknikleri, ISHIKAWA tarafından öğretilen yedi araçtır. Yedi araç, Doming, Juran, Feigenbaum ve Crosby'nin düşüncelerini bir araya getirmekle birlikte bunların fabrika işçilerinin öğrenip başka işçilere öğretebilecekleri kadar basitleştirebilecek şekilde özümlemektir.

Yedi araç şunlardır;

- Pareto analizi
- Sebep-sonuç (kılçık) diyagramı
- Tabakalama
- Çetek diyagramı
- Histogram
- Serpilme diyagramı
- Kontrol şemaları

kalite güvencesi hakkında bahsedilen konu ve tekniklere

uygun olarak tüm firmalar TS - ISO 9000 serisinden yararlanabilirler.

TS - ISO 9000 serisi, üretici dikkate alınarak genel terimlerle yazılmıştır. Her sanayi kesimi veya alt kesiminin kendi kullanımı için, bu genel terimlerden hareketle kendi kalite yönetimi standartlarını geliştirmesi yararlı olabilir. Bu standartlar aynı zamanda banka, hastane, motel ve restoranlar gibi hizmet sektöründe yer alan kuruluşlarda da kullanılır. Ayrıca TSE kalite Yayınları N0.4.06/1 Nolu kitapçık TS - ISO 9000 Standartlarındaki konularla ilgili olarak ihtiyaç duyabileceğiniz açıklamaları soru cevap şeklinde vermektedir.

Avrupa Topluluğu'nda 31 Aralık 1992 tarihinde Tek Pazar uygulamasına geçilecek ve Tek Pazar'da ISO-9000 veya Avrupa Standardı EN 29000 olarak bilinen kalite güvencesi standartları serisi uygulamaya konulacaktır.

Avrupa Topluluğu (AT) ve Avrupa Serbest Ticaret Birliği (EFTE) üyesi ülkelerde, üreticilerin ürünlerin kusursuzluğunu belgeleme zorunluluğu getiren tüm sorumluluğu yönergesi geçerlidir. Bu yüzden firmalar AT ülkelerine yapacakları ihracatta TS ISO 9000 kalite güvencesi sistem belgesi almaları gerekmektedir.

Kalite konusunda bilincin artırılması, kalite kavramının tanıtılması için 1991 yılı kalite yılı olarak ilan edilmiştir. Tüm bu zorlamalar sonucunda çeşitli kurum ve kuruluşlar kalite konusunda seminer, panel gibi toplantılar düzenlemekte, broşürler basmakta ve afiş çalışmalarını yapmaktadır. Kalite sistemi kurmak isteyen sanayicilerimize ve meslektaşlarımıza Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Endüstri Mühendisliği Meslek Dalı Komisyonu olarak geçen dönem kalite kontrol çemberleri ve toplam kalite kontrol konularında seminer düzenlemiştik. Eylül 1992 tarihinden itibaren bu tür çabaları artırmayı meslektaşlarımıza yardımcı olmayı hedefliyoruz.

**PERİYODİK OLARAK
DÜZENLEDİĞİMİZ
KOKTEYLLERİMİZ SÜRÜYOR
YER: ODTÜ MEZUNLARI
LOKALI
TARİH: HER AYIN İLK SALISI
SAAT:19.00**

İNDİRİMLİ BİLGİSAYAR SATIŞI

Model	Özellik	Adet	Fiyat	MMO üyesine indirimli fiyat
Concord 286/16	80286 - 16 Mhz - 1MB Ram - 40 MB	1	1094 \$	985 \$
Concord 286/20	80286 - 20 Mhz - 1MB Ram - 40 MB	1	1108 \$	998 \$
Concord 386 SX/16	80386 SX - 16 M - 1 MB Ram - 40 MB	1	1193 \$	1.074 \$
Concord 386 SX/25	80386 SX - 25 Mhz - 1 MB Ram - 40 MB	1	1243 \$	1.119 \$
Concord 386 /33	80386 - 33 Mhz - 2 MB Ram - 80 MB	1	1779 \$	1.602 \$
Concord 386/40	80386 - 40 Mhz - 2 MB Ram - 80 MB	1	1798 \$	1.619 \$
Concord 486	80486 - 33 Mhz - 1 MB Ram - 125 MB	1	2696 \$	2.427 \$
14" Color Monitör farkı		1	(299 \$)	(269 \$)
1 MB RAM Artırımı			56 \$	50 \$
1 MB VGA Kartı			105 \$	95 \$
387 - 33 Matematiksel İşlemci			165 \$	159 \$

Sistem 1 yıl garantilidir.

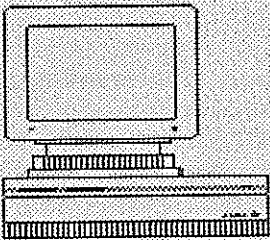
Fiyatlara Mono Ekran, Türkçe Klavye dahil, KDV hariçtir.

Ödeme: % 20 peşin, geri kalan miktar dört eşit taksite bölünecektir. Döviz kuru T.C. Merkez Bankası Efektif satış kuru üzerinden hesaplanacaktır.

Başvuruların Eğitim Merkezi'nden Sayın Niyazi Oğuz'a yapılması gerekmektedir.

Adres: Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak/ İZMİR Tel: 225756 - 632725

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI İZMİR ŞUBESİ EĞİTİM MERKEZİ

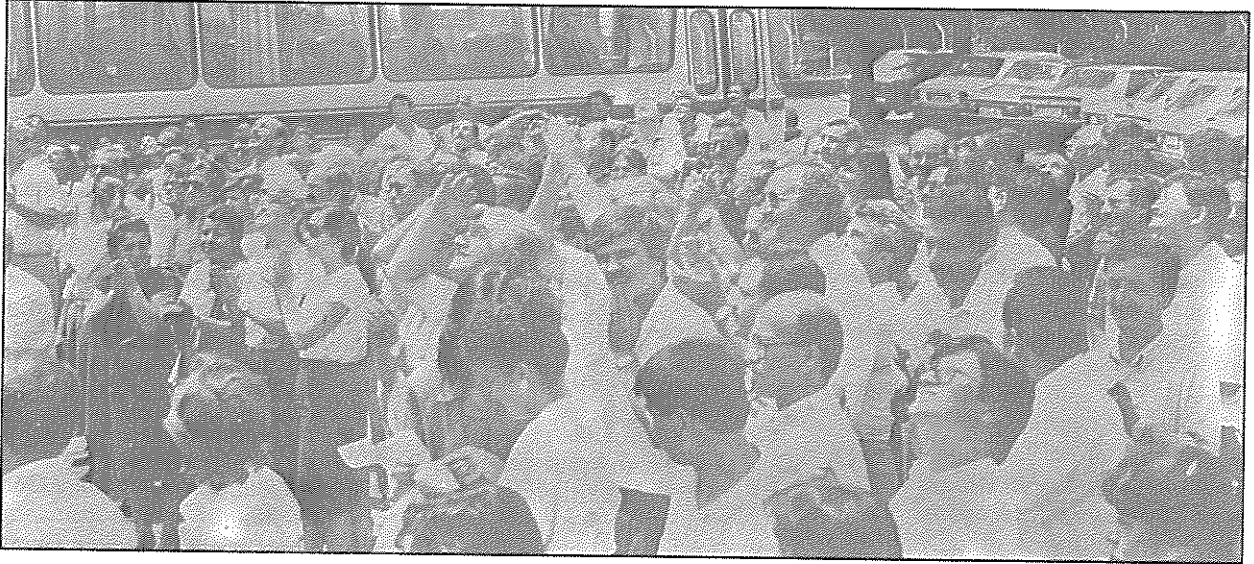
bilgisayar

KURSLARI

Eğitim Merkezimizdeki, üç adet 80386,AT , bir adet 80286, AT, bir adet 8088 XT, bilgisayarlar ile, 12 kişilik sınıflarda Milli Eğitim Bakanlığı standartlarına uygun olarak; BASIC, COBOL, DBASE, LOTUS, ACAD, DOS, PASCAL, C, KURSLARI Yaz döneminde devam ediyor.

Atatürk Cad. No: 422 K: 3-4 Alsancak İZMİR (Alsancak Garı karşısı) Tel: 22 57 56 / 63 27 25

SADAKA DEĞİL TOPLU SÖZLEŞME İSTİYORUZ

Memur sendikaları, kurulmaları üzerinden az bir zaman geçmesine karşın, çeşitli özgün hak arama yöntemlerinde isteklerini gündemde tutmayı başarıyorlar. Memur maaşlarının iyileştirilmesi, grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için yapılan etkinlikler, ilginç görüntüler ortaya çıkarıyor. Bir grup gömleğini bir grup bordrosunu yakıyor bir grup ise davullu zurnalı eylem düzenliyor...

15 Temmuz 1992 Çarşamba günü de memurların hareketli oldukları yoğunlaştığı günlerden biriydi. YAPI-YOL-SEN ve ENERJİ-SEN sendikalarına üye TCK 2.Bölge Müdürlüğü, Bayındırlık İşleri Bölge Müdürlüğü, Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü ve İl Müdürlüğü, DLH 6. ve 7. Bölge Müdürlükleri ile DSİ 2. Bölge Müdürlüğü'nde çalışan memurlar da istem ve tepkilerini, öğleyn 12.30'da yemek boykotu ve bordrolarını ba-

lonlara bağlayıp uçurma, akşam 18.00'de ise Konak Meydanı'nda Bankamatik kuyruğu oluşturma ve gene bordrolarını uçurma şeklinde ortaya koydular.

Bu etkinlikler iki sendikadan yaklaşık 300 sendikali memur "Sadaka değil toplu sözleşme istiyoruz", "İşçi memur elele genel greve" ve "Verilen sözler tutulsun" taleplerini dile getirdiler.

YAPI-YOL-SEN ve ENERJİ-SEN'in Ortak Basın Bildirisi

HAK VERİLMEZ ALINIR

Kamu görevlilerinin, "HAK VERİLMEZ ALINIR" şiarıyla başlattıkları mücadeleleri, her geçen gün yükseliyor ve yurt düzeyine yayılıyor. Yıllardır sessizliğin ve boyun eşmişliğin simgesi olarak görülen memurlar geliştirdikleri değişik eylem biçimleriyle hoşnutsuzluklarını, protestolarını ve istemlerini dile getiriyorlar.

Memurlar Ne İstiyorlar?

-Ücretlilerin ve bu arada özellikle de memurların aleyhine bozulan gelir dağılımının, daha hakça paylaşım temelinde yeniden düzenlenmesini istiyorlar.

Sendikal hak ve özgürlüklerinin önüne dikilen her türlü anti-demokratik, hukuksal ve fiili engelin kaldırılmasını istiyorlar.

Hükümetin, koalisyon protokolun-

de yer alan, sendikal hak ve özgürlüklerle ilgili vaatlerine sadık kalmasını, bu doğrultuda zaman yitirmeksizin somut adımlar atılmasını istiyorlar. Memurlar, yukarıdaki taleplerinin hayata geçmesi için mücadelelerini her geçen gün yükseltmekte ka-

rarlıdırlar. Meşru zeminlerde yürüttükleri mücadelelerinin başarısında halk ve basın desteğine gereksinim duymaktadır.

Bu desteğin verilmesi ve elbirliği ile daha aydınlık yarınlara yürümemiz umut ve dileği ile...

YAPI-YOL-SEN İZMİR ŞUBESİ KURULDU

9 Haziran 1992 tarihinde Ankara'da yapı iş kolu kapsamında, Bayındırlık-İskan, Karayolları, DLH, Afet İşleri, Yapı İşleri, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlükleri memurları tarafından kurulan YAPI-YOL SEN'in İzmir Şubesi de kuruldu. Üyelerimizden Ali Çoban ve Mehmet Kırdıroğlu'nun da görev aldığı İzmir Şubesi Yönetim Kurulu, kamu kuruluşlarında ayrı ayrı yapılan seçimlerle belirlendi. Kurul, yalnızca İzmir'de değil, Manisa, Uşak, Muğla, Denizli, Aydın illeri ve bağlı ilçelerde de, sendika adına çalışma yapma ve ödeni toplama yetkisine sahip.

ISO 9000 KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

Coşkun GÜLERYÜZ

JANTAŞ Teknik Genel Müdür
Yard.

Avrupa Ekonomik Topluluğu ülkelerine ihracat yapacak firmalar tarafından alınması zorunlu olan, firmaların ürettikleri malların kalite ve standardını belirten ISO 9000 kalite belgesi güncel hale gelmiştir.

Artan uluslararası rekabet, 1993 Avrupa Pazarı ve çevre koruma ile ilgili yeni hukuksal uygulamalar mamul ve hizmetlerin kalitesine ilişkin artan yeni talepleri de birlikte getirmektedir. İşte bu talepleri, uluslararası çerçevede ortak bir zemine oturtmak amacıyla ISO tarafından 1987'de ISO 9000 serisi kalite güvencesi standartları yayınlandı. Aralarında ülkemizin de yer aldığı pek çok ülke bu standardı kendi ana diline çevirerek ulusal standart olarak kabul etti. Ayrıca Avrupa Standartları Komitesi (CEN) de 1988 yılında aynı standardı EN 29000 adı altında Avrupa standardı olarak benimsedi.

ISO 9000 gerek kalite sistemi olarak gerekse mevcut kalite sistemini değerlendirmek amacıyla kullanılabilen bir kalite yönetim sistemi modelidir. Bu ise bir çok endüstrileşmiş ülkede kabul gören bir standarda uygunluk demektir. Söz konusu model sağ duyuya dayalı temel bir yöntem sistemi için bir dizi şart sıralamakta ve uygulama için gerekli araçları vermektir. Aynı zamanda maliyetlerde düşüş yönetim sistemi kontrolünde gelişme ve organizasyonun tümünde bir verim artışı görülmektedir.

ISO 9000 belgesi yalnızca bu konuda eğitim görmüş ve çeşitli kurslara katılmış uzmanlar tarafından verilebiliyor. Bu belgeyi almak için başvuran firmanın yalnızca ürün kalitesi değil kuruluş yeri, standart politikası, pazarlaması,

karlılığı, taşıma, depolama, satın alma, yan sanayi uygunluğu ve en önemlisi eğitim politikası inceleniyor. Normal standartlarda bu inceleme uzun sürüyor.

Kalite standartlarını çeşitli adımlardan oluşan bir zincir gibi düşünecek olursak bu adımlardan her birinde içine kapalı bir kontrol çevrimi söz konusudur.

Bu ise sonuçta her proses adımının kendi kontrol sürecini kendisinin uygulamasını gerekli kılar. Proses yalnızca hatalı mallar teslim edildiğinde başarılı olarak nitelendirilir.

Proses kontrolü işin (muayene değil) gerekli olan kalite fonksiyonları üretim bölümü tarafından planlanır ve uygulanır. Bundan amaç mümkün olduğunca küçük çevrimlerle bu kontrolün sağlanması ve kalite sorumluluğunun bizzat üretimi yapanlarda kalmasıdır. Müşteri tarafından istenen mamul özelliklerinin, bir çok üretim adımından sonra ve hatta çoğu zaman üretim hattının sonunda uygulanan bir muayene işlemiyle yerine getirilip getirilmediğinin denetlenmesi artık pek geçerli değildir. Kalite çevrimi yönetim karar almasından, temizlik işlerine kadar tüm aktiviteler ve sonuçlarının kalite sistemindeki yerlerine yerleştirilmesidir. İşte bundan dolayıdır ki, "KALİTE" yalnızca kalite ile ilgili birimin görevi olmakla kalmayıp, tüm mamul ve servislerin oluşumuna katkıda bulunan herkesin görevidir.

ISO 9000'E GİRİŞ

Standardın üç ana kısmı şu şekilde sıralanmaktadır:

- ISO 9001 - Tasarım/geliştirme, üretim, tesis ve hizmette

kalite güvencesi modeli,

- ISO 9002 - Üretim ve tesiste kalite güvencesi modeli,

- ISO 9003 - Son muayene ve deneylerde kalite güvencesi modeli.

- ISO 9001 - Tasarım/geliştirme imalat ve montaj yapan ve servis hizmeti veren kuruluşların yerine getirmesi gereken şartları vermektedir. Bu şartlardan bir yada bir kaç kuruluşun faaliyet alanları içerisinde yer almıyorsa bu durum dökümanlarda belirtilmelidir.

- ISO 9002 - Özellikle tasarlanmış ve onaylanmış tasarımların imalatını yapan kuruluşlar için uygundur. ISO 9001'in şartları ISO 9002'den daha sıkı değildir. Gerçekte standarda verilen konuların tamamına yakını birbirinin aynıdır. Yalnızca ISO 9002 Tasarım/Geliştirme ve Servis modüllerini kapsamaktadır.

- ISO 9003 - Basit imalat adımlarına sahip ve mamul özelliklerinin sağlandığının son kontrolde onaylanabileceği mamulleri üreten kuruluşlar tarafından uygulanır. Örneğin firma bitmiş yarı mamulleri alarak bunları monte etmek durumundaysa ve bu iş için müşterinin tasarımını kullanıyorsa, bu durumda ISO 9003 en uygun kalite sistem standardıdır.

Öngörülen şartlar farklı standartlar için değişik de olsa genelde hepsi aşağıdaki başlıklar altında incelenir.

- Kalite yönetim sistemi,
- Müşteri isteklerinin sağlanması,
- Dış faktörlerin kontrolü,
- İç faktörlerin kontrolü,
- Uygunluğun gösterilmesi,
- Mamul/servis kalitesinin korunması,
- Satış sonrası hizmet.

Bunların dışında açıklayıcı ve öneri niteliği taşıyan sistem standartları şunlardır:

- ISO 9000- Kalite yönetimi ve kalite güvencesi standartları seçim kullanımı

- ISO 9004 - Kalite

ISO 9000 gerek kalite sistemi olarak gerekse mevcut kalite sistemini değerlendirmek amacıyla kullanılabilen bir kalite yönetim sistemi modelidir. Bu ise bir çok endüstrileşmiş ülkede kabul gören bir standarda uygunluk demektir.

yönetimi ve kalite sistemi elmanları
- ISO 9005 - Kalite sözlüğü

ISO 9000'İN UYGULANMASI

Bir kuruluşta

ISO 9000 uygulanması düşünüldüğünde sonucun başarısı açısından atılması gereken bazı adımlar mevcuttur. İlk önce hedefler üzerinde anlaşma sağlanmalıdır. Ulaşmak istediğiniz hedef nedir? Süreniz ne kadardır ve ne gibi kaynaklarınız vardır? İkinci olarak; saptanmış olan bu hedeflere ulaşmada gerçekleştirilmesi gereken adımları gösteren detaylı bir plan yapılması gereklidir. Buna paralel olarak planın başarılı olabileceği bir ortam yaratmak ve uygulanabilmesi için sorumlu kişiler atamak önemlidir. Uygulamanın kendisi iki ana bölümden oluşur:

Birincisi sistemi geliştirmek ve gerekli değişiklikleri yapmak.

İkincisi ise bu değişikliklerin etkinliğini izlemek ve gerekli iyileştirmeleri yapmaktır.

Hedefleri nasıl kararlaştırırız? Öncelikle kapsamı tamamlamalıyız; yani kalite sistemi hangi fonk-

Kalite programlarının başarılı olabilmesi için herkesin katılması şarttır. En alt kademede ki işçiden en tepedeki yöneticiye, müşteriden tedarikçiye kadar, herkes hataları önlemeye ve değişkenlikleri azaltmaya çalışmalıdır.

siyonları içine alacaktır? Faaliyetlerimizin bütünü mü yoksa bir kısmını bu kapsama girmektedir?

Bu bilgi "KALİTE"nin organizasyon içindeki rolünün anlaşılmasını sağlayacaktır. Uygulama nasıl planlanır? Daha önce de belirtmiş olduğumuz üzere atılması gerekli tüm adımlar bir dizi aktivite olarak tanımlanır. Her bir aktivite için gerekli süre ve kaynaklar tahmin edilir. Bu organizasyondaki insan ihtiyacını, dış kaynakları, yatırımı vs. de içerir.

Ortam nasıl yaratılır? Üst yönetimin burada oynayacağı rol oldukça açıktır: Programa yön verirler ve kalite hedeflerine ulaşmada destek sağlarlar. Böylece her seviyedeki personelin katılımı sağlanmış olur.

Uygulama programında ilk ele alınması gereken, kuruluşun kalite politikasıdır. Bu politikanın gerçekleştirilmesi için gerekli iş akışlarının

açık ve net bir şekilde belirlenmesidir. İş akışları belirlendikten sonra bunların yöntem talimatlarıyla tariflenmesine geçilir. Bundan sonra yapılma-

si gereken, uygulama planında verilmiş olan aktivitelerin tek tek yerine getirilmesidir. Standartdaki şartların anlaşılabilmesi ve ilgili birimlerce kendi fonksiyonlarına uygulanabilmesi için personele eğitim verilir.

En önemlisi ise organizasyona gerçek anlamda değişiklik getirebilmektir.

Sistemi nasıl değiştirebiliriz? Bunun için önce durum tespiti yapıp, daha sonra gelişmeleri saptamalı ve gereken iyileştirmeler hakkında karar verilmelidir. Sistemin etkinliği ise dahili auditerlerle denetlenir.

Kalite programlarının başarılı olabilmesi için herkesin katılması şarttır.

En alt kademede ki işçiden en tepedeki yöneticiye, müşteri-den tedarikçiye kadar, herkes hataları önlemeye ve değişkenlikleri azaltmaya çalışmalıdır.

ISO 9000 PANİĞİ

Avrupa Topluluğu, 1 Ocak 1992 tarihinden itibaren ISO 9000 Kalite Güvencesi Standardı'nı uygulamaya geçecek. Bu tarihten itibaren AT, ISO 9000 belgesi olmayan malları satın almayacak. Avrupa Topluluğu ülkelerinin yanı sıra EFTA üyesi ülkeler de bu uygulamaya katılacak. İhracatının büyük bir kısmını AT ülkelerine yapan Türkiye için bu uygulama büyük önem taşıyor.

Türkiye'de "ISO 9000 Kalite Güvencesi Belgesi" vermeye kanunen yetkili kurum, Türk Standartları Enstitüsü (TSE). TSE yetkililerinden edindiğimiz bilgiye göre, 1988 yılında "TS-ISO 9000 Kalite Güvencesi Sistemleri" adı altında ISO 9000 serisinin tam tercümesi gerçekleştirilmiş. Bu standartların, TSE'nin diğer standartlarından farkını, hiçbir değişikliğe uğramaması, ay-

oluşturuyor.

İngiltere'den belgeli yaklaşık atmış personeliyle istekli firmalarda inceleme ve belgelendirme çalışmaları yürüten TSE, bu güne kadar; 1990 yılında Alman DQS firmasıyla ortaklaşa olarak Siemens ve Simko firmalarına ISO 9001-9002-9003; Brissa'ya ISO 9001-9002-9003; Türk-Kablo'ya ISO 9003 belgesi vermiştir. TSE'nin konuya ilişkin olarak yürüttüğü çalışmalarından biri de, firmaları bilgilendirmek için düzenlenen seminerler olmuş.

AT ülkeleri, 1 Ocak 1993 tarihinden itibaren, ISO 9000 belgesi olma-

AT ülkeleri, 1 Ocak 1993 tarihinden itibaren, ISO 9000 belgesi olmayan ve aşağıdaki malların kapsamına giren ürünleri

sınırlarından içeri almayacaklar. Bu mallar:

-Şahsi korunma teçizatları, -Gaz aparatları,

-Vücuda takılan tıbbi aletler,

-Telekominikasyon ve terminal ekipmanları,

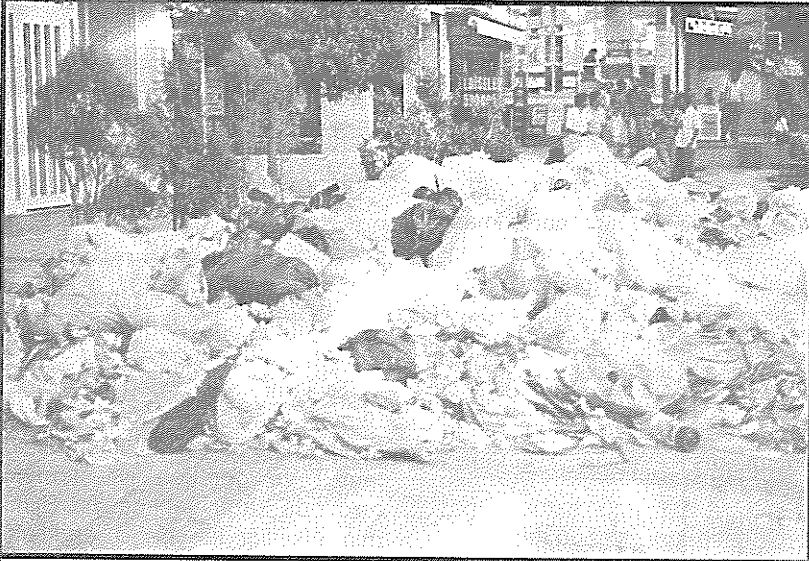
-Otomatik olmayan ağırlık ölçme teçizatları.

yan ve aşağıdaki malların kapsamına giren ürünleri sınırlarından içeri almayacaklar. Bu mallar: -Şahsi korunma teçizatları, -Gaz aparatları, -Vücuda takılan tıbbi aletler, -Telekominikasyon ve terminal ekipmanları, -Otomatik olmayan ağırlık ölçme teçizatları.

AT ülkelerinin aldığı karardan geç haberdar olan sanayici ve işadamları olayın şaşkınlığı içindeler. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Atalay Şahin-oğlu, "Uygulamanın ertelenmesini isteyebiliriz. Bu kadar ciddi bir konunun duyurulmasında geç kalındı." (Hürriyet Gazetesi, 5 Ağustos 1992,

s. 5) demiştir. AT ülkelerinin bazı mallarda başlattığı uygulamaya zamanla yeni mallar eklenecektir. Bu durumda, AT'ye yapacağımız ihracatın önündeki bu engeli aşabilmesi için, sanayimize konuyla ilgili kişi ve kuruluşların aktif çalışmalarıyla destek olması şarttır.

ÇÖP ve ÇEVREMİZ

Bugün dünyanın gündemindeki büyük çevre sorunlarından biri de çöptür. Kentler ve insan nüfusu hızla artmakta, alışlageldiği üzere yeni çöplükler açmak sorunun çözümü olmamaktadır. İnsanlar tüketim toplumunun gereği KULLAN-AT modasına uyarak çöp üretirken, açılan her yeni çöplük yetersiz kalmaktadır. Zengin ülkeler çözümü 3.Dünya ülkelerine çöp ihraç etmekte bulmuşlardır. Ama çöpler ne kadar başka yerlere gönderilirse gönderilsin, bu yolun da çöp sorununa kalıcı bir çözüm getirmeyeceği kesindir.

Ekolog ve çevrecilerin çöp için buldukları çözüm ise çöp üretimini azaltmak ve çöpe atılan maddelerin yeniden kullanımını sağlamaktır. Doğa sınırsız değildir. Kullanıp atılan her ürün doğadan elde edilmiştir. Bu nedenle, ekolojik döngülerde yeri olmayan maddelerin üretim ve kullanımı kısıtlanmalı; gerek sanayi gerekse evsel atıklarda doğada daha çabuk parçalanabilen ve daha az toksik maddelerin çöpe çıkışı sağlanmalıdır.

Bir gün kendi çöpümüzde boğulmamak için, daha fazla geç kalmadan, önerilen çözümlere hayat vermek zorundayız.

Prof.Dr. Ertuğrul Erdin
DEÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi
Çevre Mühendisliği Bölümü

ÇÖP OLMAYAN, ÇÖPÜN İÇİNDEKİ DEĞERLİ MADDELER

Kağıt: Tuvalet kağıdı, hediye ambalajı, mektup kağıdı, zarfı, kağıt peçeteler, okul defterleri v.b. gibi ürünlerin çoğu günümüzde hurda kağıtlardan üretilmektedir. Hurda kağıt kullanımında su tüketimi, enerji kullanımı ve atıksu sorunu, ilk üretimdeki kadar fazla olmayacaktır. İlk üretimde, hurda kağıttan üretime göre 5 katı kadar fazla enerji kullanılmakta ve yaklaşık 20 katı kadar

fazla su kirliliği yükü oluşmaktadır.

Neler kağıt olarak ayrı biriktirilmelidir? -Gazeteler, dergiler -Broşürler, kataloglar, telefon rehberleri -Bilgisayar kağıtları, yazı kağıtları -Karton, mukavva, ambalaj kağıdı

Her çeşit kağıt geri kazanmada kullanılamayacağı için de kağıt atıkların geri kalanları da zorunlu olarak çöpe gitmektedir. Bunlar: -Kaplama kağıtlar, tetrapak örneğinde olduğu gibi -Kısmen gümüşlü kağıtla kaplı olan kağıtlar (çikolata kağıtları v.b.) -Yağ ve su geçirmez kağıtlar (pergament kağıdı, aydınlar v.b.) -Kirlenmiş kağıtlar (yiyecek bulaşmış, hijyenik kağıt v.b.) -Karbon kağıdı -Eski duvar kağıtları -Plastik ve alu-

minyum ile kaplanmış kağıtlar -Plastik emdirilmiş paket zarfları, yollama çantaları -Tüm diğer özel kağıtlar (filtre kağıtları, yapıştırma bantaları v.b.)

O halde evimizde ve işyerlerinde, yalnızca yukarıdaki dört gruba giren kağıtları ayırmak yeterli olacaktır.

Biyoorganik Mutfak ve Bahçe Artıkları : Mutfaklarda ve bahçelerde oluşan biyolojik çöpleri, çöp bidonlarına atmak çok yanlış ve hatalıdır. Çünkü bu artıklar mikroorganizmalar tarafından kısa, orta ve uzun vadede biyokimyasal olarak ayrıştırılıp, parçalanırlar ve sonuçta da organik gübrenin oluşmasına neden olurlar. Bu bir doğal organik madde döngüsüdür, maddenin mineralize olma döngüsüdür ve kazançtır. Kompost diye adlandırılan bu gübreyi toprak ıslahı için kullanmak, bahçelerdeki bitkilerin iyi yetişmesini, gelişmesini sağlamak ekolojik ekonomi anlayışına da çok uygun düşecektir.

Mutfak, bahçede oluşan hangi atıkları ayrı biriktirmeli ve toplamalıyız ki biyokimyasal çevrim yerinde ve iyi olsun? -İşlem geçirmemiş meyve kalıntıları ve kabukları -Sebze artıkları ve yumurta kabukları -Kahve ve çay atıkları, filtre kağıtları -Yemek artıkları -Yapraklar -Biçilmiş bahçe çimleri, otlar

Bunun yanı sıra, uygun olmayan organik atıklar ise: -İşlem görmüş meyveler ve artıkları -Kağıt süt ve içecek kutuları -Elektrik süpürgesi içeriği -Kedi, köpek atlıkları ve dışkıları

Metal, Plastik Ve Tekstil Artıkları : Plastik torbalar, poşetler, plastik kutu,kova,kablar, folyeler, köpükler, deterjan şişeleri v.b. ambalaj atıkları ve çöpleri günümüzde kısmen de olsa değerlendirilmektedir. Ancak plastik çeşidinin çok fazla olması plastiklerin geri kazanılmalarını da zorlaştırmaktadır. O halde olabildiğince az plastik kullanmak gerekmektedir.

Metaller gezgin hurda toplayıcılar tarafından ülkemizde yıllardır toplanılmaktadır. Teneke, alüminyum kutular ayrı toplanıp, preslenip tekrar işlenebilir, ikincil hammadde olarak geri kazanılabilir.

Eski giysiler ve eşyalar ise hayır kurumlarına veya eskicilere verilerek değerlendirilebilir ve kullanım ömürleri uzatılabilir.

Cam : Eski camların, kırık camların, şişelerin v.b. tekrar cam ve

mamulleri üretiminde kullanılması, su kirlenmesini ve hava kirlenmesini önlemekte , enerji tasarrufunu sağlamaktadır. Ayrıca çöp miktarı da azalmış olmaktadır.

Hangi cam ve mamullerini geri kazanabiliriz? -Şişeler -Kavanozlar -Bardaklar

Ayrı biriktirme sırasında camdan olmayan kısımlar cam toplama kaplarına atılmamalıdır. Atılan cam malzemelerin içi boş olmalıdır. Yoksa içindeki kalıntılar çürür, kokuşur ve hijyenik sorunlar yaratabilir. Etiketler önemli değildir. Cam eritilirken, tamamen yok olurlar. Cam toplama kumbaralarına şişeleri atarken dikkatli olmalıyız ki renklerine göre ayırırken zorluk çıkmasın.

Hangi cam ve mamulleri geri kazanılamaz? -Ampul ve floresans lambaları -Pencere camları, cam yapı malzemeleri -Aynalar -Optik camlar, ısıya dayanıklı camlar -Telli camlar

Çok yollu şişelerle veya cam kablolarla alış-veriş yapılmalı, kullan at tüketim davranışı terk edilmelidir.

Özel Çöpler (Tehlikeli Çöpler) :Evsel çöpler içinde özel tehlikeli çöpler, çok az oluşma olasılığına sahip olduğu veya hiç oluşmaz gibi geldiği için, insanın gözünden kaçmaktadır. Oysa evlerde de az miktarda da olsa alıcı ortamlar için tehlikeli olabilecek özel atıklar üretilmektedir.

Bunlar hangi özelliklerinden dolayı tehlikelidir? -Toksik -Sağlığı tehdit eden -Tahriş edici -Sular için tehlikeli -Kolay yanabilir -Patlayabilir -Hava için tehlikeli

Bunlar ne tür atıklardır? -Boya,cila, ahşap koruyucu, yapıştırıcı, sıvı conta, dolgu maddeleri, vernikler, parlaticılar, reçine, v.b. -Çözücüler, çözücü kalıntıları, leke temizleyiciler, temizleme benzinleri, petrol-zift giderici, v.b. -Bitki koruma ilaçları, ot mücadele ilaçları, zararlı ve haşere mücadele ilaçları -Dezenfekte ilaçları -Mineral,bitkisel ve sentetik yağlar, gres ve yağ filtresi -Eczacı, kozmetik maddeler -Kuru piller, akümülatörler -Asitler, bazılar, tuzlar, gübreler -Metal parlaticılar, temizleyiciler, pas gidericiler, ayakkabı boyası ve cilası, fotoğraf banyoları, reagenslar -Termometre, vücut termometresi, cıvalı lambalar, florasın lambalar -Spreyler -Zehirler (siyanürlü, arsenikli, kadmiyumlu, cıvalı) -Elektrikli aletler, televizyon lambaları -Depolanmış, şişelenmiş gazlar (pro-

pan, butan...) -Bileşimi tam bilinmeyen tozlar, sıvılar, gazlar, macunlar

Bütün bu atıklar özel artık toplama kablolarına atılmalıdır, tesislerde de özel işlem görmelidir.

Yakın çevremiz bu çöplerle dolu olduğuna göre, günlük yaşam tarzımız ve davranışlarımız nasıl olmalı ki, olabildiğince az atık üretelim ve çevremizi kirlitemeyelim?

Alış-verişteki davranış:

Alış-verişlerde plastik torbalar yerine, file, bez torba veya sepet kullanılabilir. Böylece plastik tüketimi azaltılabilir. Ambalajlı veya bir kez kullanıp atılan mallar yerine uzun ömürlü ve ambalajsız mallar satın alınmalıdır. Temizlik malzemesi alırken dikkat edilmelidir; çünkü bu malzemelerde insan ve çevre sağlığı için tehlikeli sayısız kimsiyat maddeler vardır.

Çöp atma:

Özellikle evde oluşan çöplerde daha evde olduğu sırada ayrı ayrı biriktirsek, atıkların fazla değer kaybetmeden kazanımı sağlanabilir.

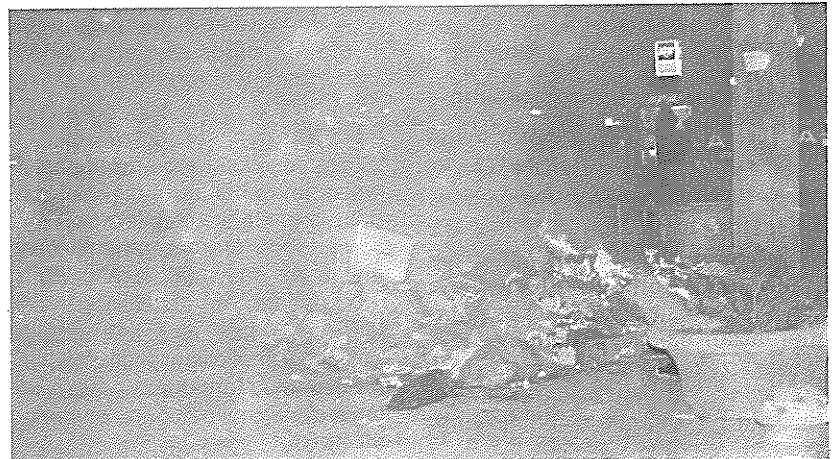
Cam, kağıt, karton, plastik ve metal atıklar ayrı ayrı veya organizasyonu zor olduğu durumlarda kuru çöp olarak bir kabda; organik çöpler bir kabda ve geriye kalanlar da bir kabda biriktirebilir. Böylece ayrı toplama olayına üç kap sistemi ile başlanabilir.

1- Değerli maddeler kabı (kuru çöp) 2- Biyolojik çöp kabı (biyoçöp) 3- Diğer çöpler kabı

Kompost Tesisleri Türkiye'de kompost tesisleri 1968-69 yıllarında faaliyete geçmiş ve çöpten organik gübre elde edilmesine başlanmıştır. Şu anda yalnızca Eskişehir Uzundere'de 500 ton/gün kapasite ile çalışır durumda olan bir kompost tesisi vardır.

İzmir'de oluşan yaklaşık 2700 ton/gün çöpün 700-800 tonu Eskişehir-Uzundere kompost tesisi yakınındaki, hazineye ait bir vadiye dökülmektedir. 200-250 ton/gün çöp ise kompost tesisine gelmekte ve bunun yaklaşık %35-40'ı deşe (kalan katı atık) olarak, yukarıda anılan deponiye boşaltılmaktadır. Tesise gelenin %20-25'i kompost dönüşmekte, %2'si geri kazanılabilir madde olarak ayrılıp satılmakta ve %30-35'i de ayrıştırma sırasında su ve karbondioksit olarak ortamdaki uzaklaşmaktadır. İzmir'de oluşan çöpün geri kalanı da (kaçak dökümlerin dışındakiler) Harmandalı Çöp Deponisine dökülmektedir.

1988 yılında hizmete giren Uzundere Kompost Tesisi, bugüne kadar hep zarar etmiştir. Ancak , bu tür çevresel yatırımlar sosyal içeriklidir. Dolayısıyla nakite çevrilemeyen dolaylı ve çok değerli çevresel işlevleri vardır. Ortadoğu'nun büyük ve modern tesisi olan bu kompost işletmesi, işletme koşulları eniyilenerek kullanılmaya devam edilmelidir. İşletmenin işletme açığı ise geri kazanılabilen ve ayıklamada %1,5-2 oranını geçmeyen cam, plastik, kağıt, karton, metal, kemik, v.d.'den ve kompostdan gelen gelirlerle karşılanamamaktadır. Geri kazanılabilen ve tesiste ayıklamada %1,5-2 oranını geçmeyen değerli madde miktarını arttırmak için; biyoçöp, kuruçöp, diğer çöpler kavramlarını yaymak yerinde olacaktır. Ancak bu yolla yağ çöplerin suyunu kuru çöplere bırakarak kirlenmesini ve değerini kaybetmesini önlenmiş olacaktır. Bu olgu da geri kazanılabilir madde oranının yükselmesini etkileyecektir. Bu ayrı toplama organizasyonu dışında, zararlı karşılamak için geliştirilecek idari önlemlerin yanı sıra, "kirlenilen öder" prensibine göre birim çöp başına ve kaynak çeşidine göre "çöp ve katı atık" ücreti almak gerekir.

Avukat Sevil SİTTİ ile memur sendikacılığı üzerine söyleşi

“SENDİKA HAKKI” SENDİKAL HAKLARIN TAMAMI DEĞİL, ANCAK BİR BİLEŞENİDİR.

Temmuz ayında, İş güvencesi Yasa Tasarısı üzerine İzmir Barosu'nun görüşlerini öğrenmek için Avukat Sevil SİTTİ ile yaptığımız söyleşiyi yayınlamıştık. Bu söyleşinin büyük ilgi görmesi ve üyelerimizin "Memur Sendikacılığı" konusunda bilgi istemeleri üzerine Avukat SİTTİ ile bu kez de sendika konusu üzerine söyleşi yaptık.

– Son günlerde kamu çalışanları (memurlar) yoğun bir sendikal mücadele vermekte, “toplu iş sözleşmeli ve grevli sendikal hak” istemekte, bu konuda yapılacak olan yasal düzenlemeleri sabırsızlıkla beklemektedirler. Komisyonunuzun bu konudaki düşüncesini öğrenebilir miyiz?

– Kamu çalışanlarına “toplu iş sözleşmeli ve grevli sendikal hak” getirilmesinin “özgürlükçü”, “sosyal adaletçi” ve “sosyal devlet” olmanın gereği olduğunu düşünüyoruz.

“Sendika hakkı” sendikal hakların tamamı değil, ancak bir bileşenidir. Sendikal hakların öteki bileşenleri toplu sözleşme ve grev hakları olduğuna göre, “toplu sözleşme ve grev hakkından yoksun bir sendika dernek olmaktan öte gidemeyecektir” Sendika, toplu sözleşme ve grev haklarını kullanmanın aracından başka birey değildir. Kamu çalışanlarının sözkonusu haklarını kullanabilmeleri için 2821 ve 2822 Sayılı yasalarla birlikte, ilgili diğer yasalarda da değişiklikler yapılması gerekmektedir. Konuyla ilgili değişiklik önerilerimiz Bakanlığa gönderilmiştir.

– Sendikaların demokrasi içindeki rolü nedir? Nasıl bir sendikacılık esasını savunuyorsunuz?

– Sendikaları demokrasinin temel taşları olarak gördüğümüzden, “yasaksız sendikacılık esasını” savunuyoruz. Temel hakların sosyal haklarla bir anlam kazandığı günü-

müzde yasaksız sendikacılık, kişi özgürlüğü ve demokrasinin göstergesi ve güvencesi olmaktadır.

Belki ilk bakışta siyasi partiler ile sendikalar, alanları ve işlevleri farklı demokratik örgütler olarak görülmektedir. Siyasi partiler iktidar mücadelesi vermekte, sendikalar ekonomik mücadele vermektir. Ancak çalışma yaşamının düzenlenmesi ve düzeltilmesi mücadelesi tamamen ekonomik bir mücadele olmayıp, aynı zamanda siyasi bir mücadeledir. Bu anlamda siyasi partiler ile ilişki ve işbirliği demokrasinin gelişmesi ve kurumlaşmasını sağlayacağı gibi, siyasi partiler de sendikaların baskı grubu işlevini açıkça hissedecekler ve sosyal bir hak olan sendika hakkı somutla kullanılmış hale gelecektir.

Ayrıca sendikalar üzerindeki idari denetimin de kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz. Serbest toplu pazarlık düzeninde, siyasi iktidarlar siyasi beklenti ve istekleri yolunda hareket etmeyen sendikaları idari denetim mekanizması ile işlevlerini yerine getiremez duruma düşmüştür. Böyle durumlarda gerçek anlamda özgür sendikacılık yerine siyasi iktidarların isteği ve izin verdiği ölçüde özgür sendikacılıktan sözedilebileceğinden sendikalar üzerindeki idari denetim öncelikle kaldırılması gerekmektedir.

– Sendikalar Yasasında getirdiğiniz diğer değişikliklerden değinmek istedikleriniz var mıdır?

* Yasanın 14. Maddesindeki “...işçi sendikası veya konfederasyonlarının genel kurul dışındaki zorunlu organlarına seçilebilmek için 5. maddede aranan şartlara ilaveten en az on yıl bilfiil çalışmış olmak...” şartı, en az bir yıl bilfiil çalışmış olmak” şeklinde değiştirilmiştir. Yöneticiliğe seçilecek kişinin işkolunda tanınması, onun işkolunda deneyimli olduğunu gösterir.

* Üyelğin kazanılmasını düzenleyen 22. Maddenin 3. ve 5. fıkralarında üyelik başvurusunun sendika tüzüğünde belirlenen yetkili organ tarafından kabulü şartı madde çıkarılmıştır. Sendika kendisine tevdi edilen üye kayıt fişini uygulamada aylarca işleme koymamakta, gecikmeler olmaktadır. Sendikaya üye olma hakkı olan işçi, işveren ya da kamu çalışanlarının bir an önce sendika üyeliğini kazanmalarında büyük yararlar vardır. Yine maddedeki 30 günlük süre çok bulunarak “6 işgünü” içinde üyelik başvurusu reddedilmeyen işçi, işveren ya da kamu çalışanının sendika üyeliğinin kesinleşmesi öngörülmüştür.

* 24. Maddenin son fıkrasındaki “geçici olarak” tabiri kaldırılarak, işçilerin işsiz kaldıkları zamanlarda da sendikanın himaye ve ilgisine muhtaç oldukları kabul edilmiştir.

* 28. Maddede düzenlenen uluslararası işçi ve işveren kuruluşlarına üyelik konusundaki Bakanlar kurulu kararları, “İdarenin her türlü eylem ve işleme karşı yargı yolunun açık olması”na ilişkin anayasal ilke gereğince (Anayasa Madde 125) yargı denetimine tabi tutulmuştur.

* 29. Maddedeki işçi sendikası ve konfederasyonu yöneticiliğinin, 30. Maddedeki işyeri sendika temsilcilerinin ve 31. maddedeki sendikaya üye olup olmama hürriyetinin teminatları 1475 Sayılı Yasanın 13. Maddesinde getirilmiş olan düzenlemelere paralel bir şekilde artırılmış, işe iade ve tazminat müesseseleri burada da getirilmiştir.

– Toplu İş Sözleşmesi ve Grev ve Lokavt Yasasında toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında ve yapıldıktan sonra ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünü konusunda ne düşünüyorsunuz? Mevcut düzenlemedeki çözümler yeterli midir?

– Yürürlükte olan yasa toplu iş

sözleşmesinin yapılması sırasındaki uyuşmazlıkları grev ve lokavt yaptırımına bağlarken, toplu iş sözleşmesinin bağitlanmasından sonra çıkan uyuşmazlıkların giderimini ise genel takip ve dava yoluna terk etmiştir. Bu çözüm kanımızca yeterli değildir.

Adalet mekanizmasının ağır işleme sonucu toplu iş sözleşmesinin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların çözümü sağlanamamakta, sürüncemede kalmaktadır. Çözüm, hak grevinin kabul edilmesidir. Hak grevini kabul eden 2822 Sayılı Yasadan önceki 275 Sayılı Yasa işçi sendikaları tarafından suistimal edildiği gerekçesiyle değiştirilmiştir. Oysa suistimal diye toplu pazarlık düzeninin özünü ilgilendiren hak ve yetkiler kaldırılamaz.

Ancak suistimalin önlenmesi için gerekli düzenlemeler düşünülebilir.

- 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Yasası ile ilgili getirdiğiniz diğer değişiklik önerileriniz-den değinmek istediklerini var mı?

* Yasanın 9. Maddesinde ya-pılan değişiklikle "toplu iş sözleşmesinden taraf sendika üyeleri yürürlük tarihinden, üye olmayanlar ise başvuru tarihinden itibaren yararlanırlar" hükmü getirilmiştir. Mevcut yasa imza sırasında sendika üyesi olanlara, yürürlük tarihinden itibaren yararlanma hakkı tanımaktadır. Oysa imza tarihinden önce işyerinde toplu iş sözleşmesinin gerçekleştirilmesi için çalışan sendika üyesi işçilerin bulunduğu gerçektir. Bu kişilerin imza tarihinden önce işten çıkartılması halinde yapılan toplu iş sözleşmesinden istifade etmemesi hak ve nefaset kurallarına uymamaktadır. Bu haksızlığın ortadan kaldırılması için yürürlük tarihinden itibaren toplu iş sözleşmelerinin, teşmil edilecek işyerlerinin sosyal ve ekonomik durumuna uygunluğu sağlandığı ve bu toplu iş sözleşmesinden istifade edecek işçilerin sendikaya dayanışma aidatı ödemek zorunda bırakılması halinde teşmile hükmün daha fazla işlerlik kazanacağı düşünülmüştür.

* Grev oylamasını düzenleyen 35. maddedeki değişiklikle, "Grev oylamasında, yetki için Bakanlığa başvuru tarihindeki işyeri işçilerinden grev ilan tarihinde çalışmakta olanların salt çoğunluğu grevin uygulanmasına karar verirse o işyerinde grev uygulanmaz"denilmiş, bu değişiklikle işverenlerce yetki başvurusundan sonra işçi alınarak grev yapılmasının önlenmesinin önüne geçilmesi istenmiştir. (Mevcut yasa grev oylamasında, grev ilanının yapıldığı tarihte işyerlerinde çalışan işçilerin salt çoğunluğu grevin uygulanmamasına karar verirse o işyerinde grev uygulanmaz.)

* 37. Maddedeki grev ve lokavtın başlaması için gereken 60 günlük süre "120 gün" olarak değiştirilmiştir. Şu anda yürürlükte olan yasadaki 60 günlük süre grevin amacına ulaşabilmesi bakımından çok kısadır.

* 43. Maddede yapılan değişiklik ile de grev süresinde başka işçi çalıştırma yasağını bozan işverene tazminat ödeme yükümlülüğü getirilmiştir. Yasağa uymayan işverenin greve katılan her işçiye ücretleri tutarında başka işçi çalıştırılan gün kadar tazminat ödemesi öngörülmüştür.

Bu değişiklik ile grev kırıcılığının önüne geçilmek istenmiştir.

- Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ederiz.

GÜRÜLTÜDEN KORUNMA YOLLARI

Gürültü, sesin insan kulağında meydana getirdiği basıncın referans bir basınca oranının logaritmik ifadesi olan desibel (dB) ile ölçülür. İnsan kulağının ilk uyum yaptığı ses şiddeti (0) dB'dir ve bu değere "duyma eşiği" adı verilir. 140 dB ise "acı eşiği"dir ve kulak daha fazla ses şiddetine dayanamaz.

İşyerlerinde gürültü kaynakları olarak; doku-ma tezgahlarını, perçinleme ve vurma işlemlerini, testere ile kesme, vantilatör, dizel motorlarının çalışmasını, basınçlı hava kaçaqlarını gösterebiliriz.

Gürültünün İnsan Üzerindeki Etkileri

Gürültünün insan üzerindeki etkileri genel olarak üçe ayrılır. a) Fizyolojik etkiler (işitme duyusu kaybı, acı hissi, sinir ve dolaşım sistemi ile hormonal dengenin bozulması gibi). b) Konuşmaları engelleyerek sonuçta iş performansı ve iş güvenliğini azaltmak. c) Psikolojik etkiler (rahatsızlık, uyumsuzluk, uykuya geç başlama, uyuyamama ve yorgunluk gibi).

Gürültünün İşitme Duyusu Dışında Meydana Getirdiği Etkiler

Gürültünün işitme duyusu üzerindeki etkileri belirlendikten sonra araştırmalar, gürültünün oluşturduğu diğer fizyolojik etkiler üzerine yoğunlaşmıştır. Araştırmalar sonucunda bazı önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Sesli haberleşmeyi engelleme

Gürültü, endüstrilerde sesli sinyallerin duyulmasını ve karşılıklı konuşmayı olumsuz yönde etkiler. Etkileme, kesikli ve vurma gürültülerinde, sürekli gürültüye oranla daha fazladır. Bu nedenle gürültülü yerlerde çalışan işçilerin konuşmaları dudaktan anlama yetenekleri gelişmiştir. Bu önlem olarak, gürültülü ortamda sesli sinyaller yerine göze hitap eden sinyaller kullanılır.

Fizyolojik etkiler

En bilinen etki, gürültünün uykusuzluğa, uykuya geç başlamaya neden olması, stresi artırmasıdır. Gürültüye uzun süre maruziyetin, kalp atışlarında, kan basıncında, kandaki urik asit, glisid ve lipid seviyelerini etkilediği belirlenmiştir.

Yapılan araştırmalarda, yüksek düzeyde gürültüye maruz kalan işçiler ve özellikle gürültü ile birlikte vibrasyon veya CO gibi zehir-

Lütfen sayfayı çeviriniz

leyici maddelere maruz kalınmasının (birleşik etki) kan basıncını arttırdığını ortaya çıkarmıştır. Ayrıca gürültü, peptik ülser oranını da yükseltmektedir.

Davranışlara etki

Gürültünün, morali ve çalışma etkinliğini düşürdüğü, yorgunluğa neden olduğu bilinmektedir. Fakat, bu etkinin ölçülebilir olmaması nedeniyle direkt ilişki gösterilmemekte ve hipotez olarak ele alınmaktadır.

İşyerinde Gürültüden Korunma Yöntemleri

Gürültü sorununu azaltmak veya yok etmek için üç ana yaklaşıma gerek vardır.

1. Gürültüyü kaynakta azaltmak,
2. Gürültüyü kaynakla alıcı arasındaki yolda azaltmak,
3. Gürültüyü alıcıda (gürültüye maruz kalan kişide) azaltmak.

Gürültüyü kaynakta azaltmak

Gürültüyü kaynakta azaltmak en etkili yoldur. Bunun için;

1. Gürültü çıkaran işlemi daha az gürültülü işlemle değiştirmek,
2. Daha az gürültü çıkaran makinalar kullanmak,
3. Gürültü çıkaran makinaların işleyişini yeniden düzenlemek (bakım, titreşim veya vuran bölümleri yumuşak maddelerle kaplamak, süreçte bazı değişiklikler yapmak gibi).

Gürültüyü kaynakta önlemek, özellikle mühendislik işlemlerini gerektirir ve daha işlemin tasarım aşamasında ele alınmasını zorunlu kılar. Ses enerjisinin yayıldığı yolda gürültüyü azaltmak

Gürültünün kaynağında yok edilmemesi ve azaltılmaması, önlemlerin ses enerjisinin yayıldığı yol üzerinde yoğunlaşmasına neden olur. Bu amaçla yapılan işlemler şöyledir:

1. Gürültü kaynağı ve ona maruz kalan kişi arasındaki uzaklığı artırmak, (ses havada aradaki uzaklığın karesiyle ters orantılı olarak azalır),
2. Sesin havada yayılmasını önlemek için ses emici engeller kullanmak,
3. Sesin duvar, tavan ve taban gibi geçebileceği ve yansiyebileceği yerleri ses emici malzeme ile kaplamak veya böyle malzemelerle yapmak,
4. Gürültü kaynağını ses emici malzeme ile kapatmak veya ayırmak.

Gürültüyü, gürültüye maruz kalan kişide engellemek

En bilinen etki, gürültünün uykusuzluğa, uykuya geç başlamaya neden olması, stresi arttırmasıdır. Gürültüye uzun süre maruziyetin, kalp atışlarında, kan basıncında, kandaki urik asit, glusid ve lipid seviyelerini etkilediği belirlenmiştir.

Sesin kaynakta veya geçtiği yol üzerinde azaltılmaması veya bu önlemlerin uygulanmaması halinde alıcı (yani gürültüye maruz

kalan kişi) üzerinde koruyucu önlemlere başvurulur. Bu önlemleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Gürültüye maruz kalan kişiyi tecrit etmek,
2. Kişisel koruyucu kullanmak,
3. Gürültüye maruziyet süresini azaltmak veya gürültülü yerlerde rotasyonla çalışmak (idari kontrol),
4. İş programını değiştirmek.

Gürültünün kişi üzerinde sınırlandırılması kolay gibi görünse de pratik ve kalıcı bir yol değildir. Bu yolu, daima geçici bir yol olarak ele almak ve bu sürede kalıcı bir çözüm olan mühendislik kontrollerine yönelmek gerekir.

Gürültüden Korunmaya Yönelik Örgütlenme

İşyerinde, gürültüye maruziyetin tehlikeli etkilerine karşı işçilerin işitme duyularını korumayı amaçlayan işleme "İşitme Duyusunun Korunumu Programı" adı verilir. Bu program aşağıdaki etkinlikleri içerir.

1. Olası bir gürültü problemi için sürekli gürültü ölçümü yapmak,
2. Gürültüyü kaynakta azaltmak için mühendislik kontrolünü planlamak,
3. İdari önlemlerle işçilerin maruz kaldığı gürültüyü güvenlik sınırları içinde tutmak,
4. Kişisel korunma araçları için yol göstermek,
5. İşçilere işe girişte ve periyodik olarak odymetrik testler yapmak,
6. Odyometrik test sonuçlarını ve işçilerin yakınmalarını değerlendirip çözüm önerileri geliştirmek,
7. Çalışanları bu konuda eğitmek.

Bir işyerinde işitmenin korunumu programına aşağıdaki durumlarda gerek vardır.

1. Çalışanlar gürültü nedeniyle birbirleriyle konuşma zorluğu çekiyorlarsa,
2. Çalışanlar, birkaç saat çalıştıktan sonra baş ağrısı, kulak çınlaması gibi yakınmalara sahipse,
3. Gürültüye maruz kaldıktan sonra geçici işitme kayıplarına uğradıklarını söylüyorlarsa.

Eğer yukardaki yakınmaların biri veya birden fazlası oluyorsa o işyerinde gürültü araştırması yapmak gereklidir.

Fizik Yük. Müh. Haluk ORHUN'un "İşyerlerinde Fiziksel Etkenler" başlıklı notlarından derlenmiştir.

YEREL YÖNETİMLER VE ÇEVRE POLİTİKALARI

Son yirmi yıl içinde, Batı Avrupa'da endüstrinin olumsuz etkilerine karşı "Doğa Korumacılığı" ile oluşan çevre bilinci, ülkemizde de yerleşmeye başlamıştır. Doğa-toprak- hava kirliliği gibi toplumsal ve ekonomik yaşamı doğrudan etkileyen somut olaylar karşısında çevreye duyarlı bir kamuoyu oluşmaktadır.

Bunun en güzel örneği olarak, Aliağa-Gencelli'de kurulmak istenen termik santrale karşı politik ve hukuksal alanlarda verilen savaşımın kesin başarıya ulaşmasını gösterebiliriz. Aliağa'da bu savaşımın gerekçesi aslında çok basitti: Termik santral, yaşadığımız toprağı verimsiz kılacak, havamızı ve denizimizi daha da kirletecek! Şimdi aynı termik santral projesinin Adana-Yumurtalık'a kaydırılacağından söz edilirken, kamuoyunun düşünceleri yine gözardı ediliyor. Gökova'da ise termik santral kaosu, yapımından vazgeçildiğinin yetkili çevrelerce açıklanmasına karşın hızla sürüyor.

Termik santrallarda somutlaşan doğa yıkımlarına karşı çıkan yerel yönetimler, kentlerdeki çeşitli çevre sorunlarında çelişkili kararlar alabiliyorlar. Belirli çevre politikaları olmayan büyük kent belediyelerinin, kentlerin hızlı ve çarpık gelişimi sonucu içinden çıkılmaz hale gelen ulaşım sorunları karşısında kent içi otoyollar yapımına yönelmesi düşündürücüdür.

İzmir'de geçtiğimiz aylarda tartışılan Kordonboyu'na dolgu yol yapılması konusu belirsizliğini sürdürürken, Karşıyaka sahil şeridinde yapılmak istenen üç şeritli yolun dolgu işlemi sessiz sedasız bitirildi bile... Önceden yerel yönetim birimleri, mes-

Oğuz İNCEOĞLU
Makina Yüksek Mühendisi

lek odaları ve üniversiteler çevrelerinde tartışılmadan dolgu yapılan, kamuoyunun sonradan "bilgilendirildiği" yol projesi hakkındaki uygulama şimdilik İdari Mahkeme'ce dururuldu. Çevre Bakanlığı da uzlaşma sağlanıncaya kadar projenin bekletilmesini istedi.

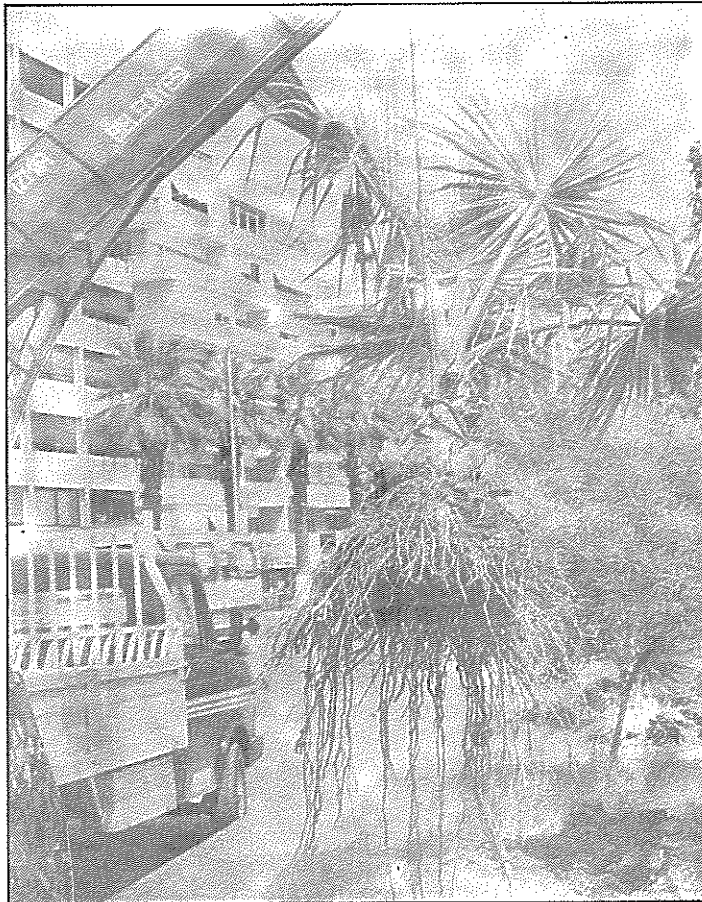
Karşıyaka Sahil Yolu'nun getireceklerini ve götüreceklerini karşılaştırdırca ilginç sonuçlar çıkarıyoruz. Sahil otoyolunun kazandıracağına, Karşıyaka'nın trafiğinin kesilmeden akmasını sağlamak, ulaşımı rahatlatmak olacağı söyleniyor... Oysa trafik akışı yine kesilecek; ışıklı geçitlerde, Naldöken demiryolu ve dörtlü kavşaklarında eskiden olduğu gibi bu kez üç şeritte birden araçlar yine bekleyecekler. Oysa kavşaklarda ve

geçitlerde yapılacak düzenlemelerle (üst geçit, tüp geçit gibi) trafiğin akışı kesilmemesi sağlanabilir. Alternatif çözümler varken, sahil otoyol yapmak için hala ısrar etmenin nedenini anlamak oldukça güç...

Sahil otoyolunun yapılmasıyla yitirilecek değerler ise, bir daha geri kazanılamayacak türden. Doğal güzellikleriyle birlikte korunması gereken ve kentin simgesi haline gelen, sahil şeridindeki yüzlerce palmye ve okaliptus ağacı kesilecek. Üstelik yol çalışmalarının başında palmyelerin bir kısmı kesildi bile. Diğer ağaçlar da kurdellalarla süslenerek kesilecekleri günü bekliyorlar.

Anlaşılamayan diğer bir konu ise, yakın bir tarihte bitirilerek hizmete açılan sahil şeridindeki Karşıyaka İskelesi, Nikah Sarayı, Yelken ve Yat Tesisleri gibi milyarlık yatırımların ne olacağıdır. Ülkemizde daha uzun bir süre gündemde kalacağına benzer insan hakları sorununu belleklerde tutan İnsan Hakları Parkı da olası yıkımlardan payını alacak gibi görünüyor.

Karşıyaka Sahil Yolu gürültü ve hava kirliliği yaratacak, fiziksel boyutlarıyla İzmirli denizden koparacak kent kimliğini yok edecektir. Kentliyi böylesine derinden etkileyecek yatırımlarda, yerel yöneticilerin seçim alanlarında söyledikleri "demokratik katılım-cılığı yerleştirmek" sözünün yaşama geçirilmesi gerekir. Alternatif çözüm yollarını gözardı eden, tartışma süzgecinden geçirilmeyen, pragmatist politikalarla halka dayatılan bu tip projeler kentlerde yaşamı daha da çekilmez hale getirecektir. Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamak artık gündemimizden çıkamaz.

ABD'DEKİ EKONOMİK DURGUNLUK: HANGİ SÜREÇLERİN BELİRTİSİ

Ekonomik Durgunluk Belirtileri

ABD'de 1990 yılı ortalarından bu yana ekonomik durgunluk yaşanmaktadır. Bu durgunluk Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)'da %1.4 oranında bir gerileme getirmiştir. İşsizlik %6'dan %8'e çıkmış 150.000'den fazla şirket iflas etmiştir. Diğer taraftan 1992'de bütçe açığı 350 milyar doları geçecektir.

İlk bakışta ciddi boyutlarda görülen durgunlukla ilgili bu belirtiler ABD ekonomisinin gerçek durumunu ne oranda yansıtmaktadır? Durgunluğun nedenleri nelerdir? ABD ekonomisi önümüzdeki dönem nasıl gelişecektir? İngiltere'den sonra Japonya'da da büyümenin yavaşladığı, belirli durgunluk belirtilerinin ortaya çıktığı bir dönemde ABD ekonomisinin durumuna ilişkin değerlendirmeler dünya ekonomisi üzerindeki olası etkileri bakımından da daha çok önem kazanmaktadır.

1990-92 Durgunluk Döneminin Özellikleri

Önce ABD ekonomisinin bu durgunluk dönemindeki özelliklerine biraz daha yakından bakmak gerekmektedir. GSMH düşmüştür ama örneğin 1981-82 durgunluğu sırasındaki GSMH düşüşü çok daha büyüktü. Enflasyon oranı %3'ü geçmemektedir ve bu da geçmiş oranlara göre çok daha düşüktür. 1992 yılının başlarına kadar bankacılık sektörü ciddi bir krizin içindeyken bugün bu kriz kısmende olsa şaşırtıcı bir şekilde aşılmıştır ve bankacılık dahil mali sektörün karlılık oranı % 40'a ulaşmıştır. Mali sektör dışındaki sektörlerdeki şirketlerin ortalama karlılık oranı da % 23'ü bulmuştur. Buna karşılık yatırımlarda belirgin bir artış olmamakta, özellikle bankalar karlarını devlet tahvillerine yatırmaktadır. 1992 yılının ilk döneminde reel büyüme hızı % 2,4'e çıktığı halde tüketici harcamalarındaki artış sınırlı kalmıştır. Bunun bir nedeni tüketicilerin 1980'lerden gelen çok yüksek borçlarını ödemeleridir. İkinci neden, ücretlerin düşüklüğüdür. Daha da ilginç büyümenin belirgin şekilde hızlandığı, kalılığın yükselmeye devam ettiği bir dönemde işten çıkarmalar aynı hızla sürmüştür. Bu durum, şirketlerin yeniden yapılanma süreçlerinin hızlanmaya devam ettiğini ve dolayısıyla mikroekonomik düzeyde, yani işletme düzeyinde ortaya çıkan önemli değişikliklerin ekonomik durgunluğun tahlilinde dikkate alınması gere-

Yusuf Işık

DPT Uzmanı Ekonomist

ken temel bir faktör haline geldiğini göstermektedir. Diğer taraftan, askeri harcamalardaki azalmaya rağmen kent altyapılarına yönelik harcamaların yetersiz kalması, işsizliğin artması, gelir dağılımında eşitsizliği daha da bozan vergi politikaları ABD'de yeni toplumsal sorunlara yol açmıştır. Başkanlık seçimlerinde ekonomi politikasının bu tür sonuçları en önemli tartışma konularından biri haline gelmiştir.

Diğer taraftan ABD'nin Araştırma-Geliştirme (AR-GE) faaliyetleri rakiplerininkinden geride kalmış (Japonya'da AR-GE harcamalarının GSMH içindeki payı % 3, ABD'de % 2) olmakla birlikte, bütçedeki AR-GE harcamaları artırılmaya başlamıştır. ABD'nin OECD ülkeleri toplam ihracatı içindeki payı 1987 yılında % 14 iken bu pay 1991 yılında yaklaşık % 18'e çıkmıştır.

Buraya kadar sıralanan veri ve olgular herşeyden önce şunu göstermektedir: Gelişmeler değişik doğrultularda ve çelişkili bir nitelik taşımaktadır. Esasen bu durgunluk önceliklere benzememektedir.

i- Daha öncekilerden (1973, 1979, 1981-82) genelde daha az şiddetli fakat daha uzun sürelidir.

ii- Üretim ve istihdam gibi iki temel gösterge ters yönlerde hareket etmektedir.

iii- Önceki durgunluklarda ekonominin yeniden canlanacağını işaretleri olarak kabul edilen göstergeler bu kez aynı etkiyi yapmamaktadır.

Durgunluk Döneminden Çıkan Sonuçlar

1990-92 durgunluğunun değerlendirilmesi, bu durgunluğun önceliklere benzememesinin neden önem taşıdığından başlayarak, şu kısa başlıklar altında toplanabilir:

* Kapitalist ekonomide kısa dönemli durgunluk ya da kriz devreleriyle daha uzun dönemli büyüme devrelerinin birbirini izlediği tipik gelişme süreci yerine daha karmaşık bir sürecin oluşmuş olması söz konusudur.

* Durgunluk dönemine ilişkin orta hatta kısa vadeli ekonomik tahminlerin bile yanlış çıkmış olması, 1980'lere kadar başvurulan tahlil araçlarının bugünkü ABD ekonomisini anlamaya yetmediğini göstermektedir. Arz cephe-

si olarak adlandırılan ekonomi politikaları, piyasanın etkinliğinin artması yönünde getirdikleri kimi önemli değişikliklere karşın, tek boyutlu kalmıştır. Keynesçi döneme dönüş sözkonusu olmamakla birlikte piyasa ekonomisinin işleyişine, toplum yararına düzenlemelere ilişkin tartışma sonuçlanmış olmaktan uzaktır.

* Orta ve uzun vadeli etkileri hesaba katmayan ekonomi politikaları başarısız olmaktadır.

* Teknolojik gelişmelerin de etkisiyle, işletme düzeyi dahil, ekonominin her düzeyinde esnekliğin önemli bir faktör haline geldiği ortaya çıkmaktadır.

* Ekonomik faktörleri sosyal faktörlerden bağımsız tutan bir yaklaşımın salt ekonominin işleyişini açısından bile geçerli olmayacağı görülmektedir.

* Durgunluğa rağmen ABD ekonomisi teknoloji alanındaki konumu ve diğer özellikleri nedeniyle çok güçlü bir potansiyele sahiptir. Esasen durgunluğu da zengin bir ülkenin durgunluğudur, yani görecelidir. Fakat ABD açısından bu durgunluğun sosyal etkileri dışındaki en önemli yanı, ABD işletmelerinin uzun dönemli rekabet güçleri açısından yeterli çabayı göstermediklerinin yapısal sorunların bulunduğu ortaya çıkmasıdır.

* Gelişmiş ülke ekonomileri Ekim 1987'deki kısa süreli borsa krizinde, hatta Körfez krizinde görüldüğü gibi şokları 1929'dakine benzeyen bunalımlara dönüşmeden karşılayabilecek mekanizmaları oluşturmuş gözükmemektedir. Bunda yedi en gelişmiş ülkeyi biraraya getiren G-7 grubu çerçevesinde bugüne kadar yürütülen işbirliğinin de etkisi olmuştur. Hem bu anlamda, hem de bugünkü ABD ve diğer ülkelerin ekonomilerinin yapıları, potansiyelleri ve kurumlarında gözlenen özellikler nedeniyle en azından kısa vadeli büyük bir ekonomik krizle karşılaşılması olasılığı pek bulunmamaktadır. Ama 1980'lerde ekonomik gelişme sürecinde ortaya çıkan yeni olgular, hergün biraz daha uluslararasılaşan dünya ekonomisinde henüz niteliklerine tekabül eden ekonomi politikalarına kavuşmuş, hatta yeterince kavranmış bile değildir. Bu durum değişmediği sürece orta ve uzun vadede çok daha karamsar olasılıklar gündeme gelebilecektir.

ABD'de iki yıldır süren durgunluk belki de özellikle bu sonuçlara işaret ediyor.

TEBA GÜNKOL GÜNEŞ ENERJİSİ VE KLİMA SANAYİ A.Ş.

TEBA şirketler grubunun temeli, grubun Yönetim Kurulları Başkanı Teoman Baygan tarafından 1967 yılında atılmıştır. Grubun bünyesinde bugün 11 anonimşirket dört ayrı dalda faaliyet göstermektedir. Bunlar dayanıklı tüketim malları, tahhüt, ısıtma-soğutma-klîma ve hizmet sektörüdür.

Dayanıklı tüketim malları sektöründe faaliyet gösteren GÜNKOL Güneş Enerjisi ve Klîma Sanayi A.Ş.

1980 yılında İzmir Menderes yolu, Görece Köyü mevkiindeki tesislerinde üretime başlamıştır. 37800 m2 açık alan üzerinde 16700 m2 kapalı alanda üretim yapılmakta, yaklaşık 650 personel görev yapmaktadır.

GÜNKOL A.Ş.'nde üretilen başlıca ürünler; çeşitli tip ve boyda fırın (tam boy fırın, set üstü fırın, mini fırın, TFL tipi lüks fırın, dolaplı fırın...) elektrikli ocak, gazlı ocak, elektrikli konvektör, şofben ve yeni üretime başlanan radyan sobadır.

Ayrıca 1992 başında Avrupa'nın en büyük dayanıklı tüketim malları üreticisi Elektrolux grubu bünyesindeki İtalyan Zanussi firması ile yapılan anlaşma ile Zanussi ürünlerinin ithalat-imalat ve satış temsilciliği alınmış, bunlardan tam otomatik çamaşır makinelerinin 1993 başında üretimi planlanmıştır.

Şirketin temel stratejisi ihracata dönük kaliteli mal üretmektir. Halen çoğu Batı Avrupa ve Kuzey ülkeleri olmak üzere 30'a yakın ülkeye Avrupa'nın saygın kalite emniyet belgeleri güvencesiyle ihracat yapılmaktadır. İhracat yapılan başlıca ülkeler İngiltere, Almanya, Fransa,

İsviçre, İsveç, Danimarka, Hollanda, Rusya, Avustralya ve Körfez ülkeleridir.

Bugüne kadar alınan Kalite Emniyet Belgeleri'nin başlıcaları ise Almanya (VDE), İsveç (SEMKO), İsviçre (SEV), Norveç (NEMKO), Danimarka (DEMKO), Finlandiya (FINCO), Avustralya (Certificate of Approval), Rusya (GOST) kalite emniyet belgeleridir.

İhracatta TFL tipi lüks fırınlar, mini fırın, elektrikli ocaklar ve elektrikli konvektör en önemli ürünler olmakla birlikte özellikle son bir yıldır Rusya'ya ihraç edilen tam boy elektrikli ve doğal gazlı fırınlar da önemli bir yer tutmaktadır.

İhracat yapılan ülkeler ve ihracat rakamları her geçen gün artarak devam etmektedir. 1990 yılında 8 milyon dolar olan ihracat 1991'de 15 milyon dolar olarak gerçekleşmiş, 1992 için ise 30 milyon dolarlık ihracat hedeflenmiştir.

Firma her yıl Avrupa'nın önemli fuarlarına TEBA ürünleriyle katılmakta ve ürünlerini Avrupalı'nın beğenisine sunmaktadır. Ayrıca Amerikan pazarına girme çabaları yoğun olarak sürmektedir.

Avrupalı tüketicinin ürün kalitesi

ve servis konusundaki duyarlılığının yanısıra Türk tüketicisinin de son yıllarda bu konudaki duyarlılığının önemli ölçüde arttığı düşünülürse, üretimde kalite ve satış sonrası servisin önemi daha da belirginleşmektedir. Bunun bilincinde olan GÜNKOL A.Ş.'nde üretimin her aşamasında etkin bir kalite kontrol sistemi mevcuttur. Bunun yanısıra kalite ve verimliliği daha da artırmaya ve sürekli kılmaya yönelik çalışmalar da

devam etmektedir. "Kalite, kontrol edilmesi değil, üretilmesi gereken bir değerdir" ilkesinden hareketle GÜNKOL A.Ş. bünyesinde "Kalite Kontrol Çemberleri" uygulaması başlatılmıştır. Bilindiği üzere bu sistem dünyada ve özellikle Japonya'da etkin olarak uygulanmaktadır. GÜNKOL'ün üretimi ihracat ağırlıklı olmakla birlikte Türkiye'de de sektöründeki önemli kuruluşlardan biridir. 1980'li yıllarda özellikle setüstü fırın ve ocaklarda önemli bir isim olan TEBA, son yıllarda setüstü modern ocak, gazlı şofben, mini fırın, her zevke, amaca uygun renkli, tam boy çiçek serisi ve mücevher serisi fırınlarıyla her kesimden tüketicieye hitap etmektedir. Tüm TEBA ürünlerinin ülke genelinde yaygın satış ve satış sonrası servis teşkilatı tüketicieye hizmet vermektedir.

GÜNKOL A.Ş. önümüzdeki yıllarda yatırımlarını ve ihracatını sürekli artırmayı, Avrupa'da kendi pazarlama örgütünü kurmayı, Türkiye'de de başta çamaşır ve bulaşık makineleri olmak üzere ürün sayısını artırmayı amaçlamaktadır.

"Kalitede mükemmellik sınırlarını zorlamak" temel amaçtır.

AYDIN ATALETİ, POST-MODERN TAKILMACA VE HAYAT KATARI

Ümit KIVANÇ'ın Birikim dergisindeki aynı başlıklı yazısından özetlenmiştir.

.....1992 Türkiye'sinde post-modernist akımın bünyesinde ortaya çıkmış çeşitli kümeler:

COST - MODERNİSTLER:

Genellikle hali vakti yerinde, iyi tahsilli Avrupa-Amerika görmüş, ince zevkli, kibar insanlardır. Bir haftalık dergi veya bir reklam ajansında birlikte çalışılması son derece zevkli tiplerdir. Çünkü medeni, saygılı ve bilgilidirler. Üç özelliğin birarada bulunmasının zorluğunu takdir edersiniz; böyle durumlarda aksayan üçüncüsüdür. Ama eksikliği ya bir vakitler Marx-Engels Collected Works sayfalarının mürekkebinin yalamışlıkları sayesinde ya da edebiyat, sinema-müzik alanlarında gelişmelerden kopmamakla edindikleri genel kültür ile giderirler. Zonguldak'da işçilerin öldüğüne üzülmüşler. Eğer beraber çalıştıkları, kendileri gibi biri önerirse, işçi dul ve yetimlerine para yardımı yapabilirler. Çünkü paraları vardır. Mimarlık eserlerini değerlendirebilir, mobilya dizaynından anlarlar. Evleri zevkli döşenmiştir. Ağızlarının tadını bilirler. Müzik zevkleri de vardır. Daha çok caz dinlerler. *Cumhuriyet* gazetesindeki gelişmelerle yakından ilgilidirler. Öteki gazetelere de göz atarlar. Pek kitap okumazlar ama Mehmet Ali Birand'ın *12 Eylül*'ünü, Umberto Eco'dan *Gülün Adı*'nı, Seguela'nın kitaplarını okumuşlardır. *Aktüel*, *Nokta* veya *Tempo*'yu izlerler. Kürtlerin haklarının verilmesinden yanadırlar. Gittikleribir eğlence yerinde BMW 5.20'li süper düzenbazların veya Mazda'lı orta hilebazların bulunmasından etkilenmezler, onları algılamazlar. Vitamin kasetini bol bol gülererek dinlemiştirler.

(LA-)COST-MODERNİSTLER:

İlk grubunkine yakın gelir düzeyleriyle, kibar semtlerde oturanları da vardır, hayatın yeni keşfetmeleri o bir dolu nimetinden yararlanmaya pek güç elveren mütevazı kazançlarıyla tipik orta sınıf mahallelerinde yaşayanları da. Bu küme, günün birinde *marka*'yı keşfetmiştir. Beşğinin içinde bacaklarını dikmiş gülümseyen bebeğin kırmızı gözlü fotoğrafı Ni-

kon'la çekilmeli, müzik *Kenwood*, olur mu canım *Pioneer*, kesinlikle hayır *Marantz* o da piyasa seviyesine indi, *Denon* veya *Harman-Kardon*'dan dinlenmeli, yerli araba alınacaksa asla *Renault-9 GTS* değil *Renault-9 GT-SS* alınmalıdır. Metro'daki *Dynamics* teflon tavalarda onbeş günde bozulmakta oysa *IBM PC* yerine *Hewlett-Packard* alındığında *BOSCH* daha iyi soğutmakta, *Puma*'nın *Junior Athle-tic*'i ayakları terletmemektedir. *Swatch*'lar bileklerde / *Armani*'ler gözlerde / Ben giderim Metro'ya *Galleria*'ya / Tral lal la...'dır. Bu grubun temsilcilerinin yalnız yüksek gelirli arasında bulunduğu yalnız bir görüştür. Çünkü *Knorr* tavuksuyu tableti atılmış Piyale Dr. Oetker domates çorbası, kesinlikle *Süperfresh*'in hazır kroketlerinden ucuzdur ve 37 ekran bir *Sony Black Trinitron* pekala idare eder.

DOST-MODERNİSTLER:

Çok yüksek gelir getirmeyen işlerde çalışırlar. Çalıştıkları işte az çok bir anlam ararlar. İşçilere iyi davranan mühendisler veya gazeteciliği reklamcılığa tercih eden 'dil-bilir'ler bunlar arasından çıkar. Gezdikleri tozdukları yerler genellikle ocakbaşı tipi kebabçı-meyhaneler, bazen ortanın hafif üstü lokantalar, sol pence-renden hafif bir esintinin usulca içeri dalıp arasıra insanın yüzünü okşadığı, gece birden sonra "Odam kireçtir benim"ın çalınıp söylendiği bardır. Bıyıklıdırlar. Lüks berberlerde düzeltilmiş bıyıklı hayali ihracatçılardan ve ANAP'tan nefret ederler. Siyasi tartışmalara girmekten kaçınmazlar ve silahlı eylemleri savunurlar. Terörizme karşı olan Uğur Mumcu ve İlhan Selçuk ayıldıktan sonra *Cumhuriyet* almayı bırakmışlardır.

Pek çoğu *Gülün Adı*'nı okumamıştır. Kitap Fuarı'na gelip kitap alırlar. Boğaz'da çay içmeyi severler. "Sovyet" tankerleri geçerken bunların teknik özellikleri üzerine övücü konuşmalar yaparlar(di).

HOST-MODERNİSTLER:

Gelirleri birinci ve üçüncü grubun

arasında, ilkinin yakındır. Fazla zevkli olmasa da iyi döşenmiş evlerinde bir veya iki çocuklarıyla yaşarlar. Misafir ağırlamaktan ve yemek masasının çevresine topladıkları eski arkadaşlarıyla "bir vakitler"i konuşmaktan zevk alırlar. Maria Faranduri, Joan Beaz dinlerler. Pink Floyd'un bir şekilde solcu olduğunu öğrenmişlerdir. Önemli sorunları, ortaokul çağına yaklaşan çocukların "o at-yarısına" sokulması mecburiyetidir. Akşamüstü işten çıkmadan telefonlaşırlar. Çift çift bulduklarından bunu yapmaları kolaydır. Cumhuriyet gazetesindeki gelişmelerle ilgilenir, gazeteci arkadaşlarını yemeğe çağırıp köşe yazarları üzerine tartışır. Gelenler çoğu zaman onlarda kalır. TV'de haberleri mutlaka izler, arasıra dizi seyretme kaçamağı yaparlar. Sigara bırakma, çocukların televizyon tutkusu, pazar günleri kira bayıra gidebilme, Passolini'leri kaçırmama ve Zonguldak'daki katliam gibi konularla da uğraşırlar. Bunlardan, kitap okumaya vakit bulamazlar. *Britannica*'ları vardır.

LOST-MODERNİSTLER:

Genellikle sokakta veya meyhanede görülürler. Sağlıksızdırlar. Zaten sokakta rastladığınızda muhtemelen eski teşkilattan arkadaşları bir doktordan geliyorlardır. Bu arkadaşları müthiş ısrarlar sonucu onu muayene etmeyi başarmıştır, şimdi verdiği ilaçları kullanması için ısrara başlayacaktır. Düzgün bir evleri yoktur. Bekardır. Bazılarının yedi kere barışıp sekiz kere ayrılmaya sahne olmuş aşkları, bazılarının ayrıldıkları eşleri, çocukları vardır. Melankoliktirler. "Şeytan diyor ki... 'yle başlayan sabotaj planları yapar ve anlatırlar. Bunlar kesinlikle gösteriş değildir, planlarını düşünür ve anlatırken samimidirler; sadece, herhangi bir eyleme kalkışacak güçleri kalmamıştır. Geçmişe bağlılık onlar için bütünüyle duygusal bir sorundur. Gerçekte neyin nasıl olmayacağını gayet açıklıkla kavramışlardır. Bir yandan da gönülleri atalate razı gelmez, içlerinden isyan etmektedirler. İçlerindeki ateşi

sigara dumanıyla vahşileştirir, alkolle söndürmeye çabalarlar. Sıkıla sıkıla gazete okur, dünyanın bir yerlerinde bir "bizimkiler" ararlar, bulamadıklarını bile bile. Güç-bela biraraya getirilmiş az sayıda eşyanın hüznünlü durduğu evlerinde kitaplık yoktur. Kitapları Şube'de kalmış veya talan edilmiştir. Onlar da pek yeni kitap almazlar. Ama bu hiç okumadıkları anlamına gelmez. Kafalarını topladıklarında pek çok insana göre daha hızlı ve etkin okuyup anlayabildiklerinde, başkalarından alıp ertesi gün verilecekleri kitapların ilk sayfaları veya en iyi durumda ilk yarısıyla yetinirler.

GHOSİ-MODERNİSTLER:

Gezgindirler. Ya sürekli dolaşmaya dayalı birtakım işlerde çalışırlar ya da her mevsim başka bir işte dikiş tuturmaya çabalarlar. Zaman zaman, düzenli gündelik çalışmayla hayatını kazanmak zorunda olan arkadaşlarının işyerlerinde bitirirler, "Gelmiştim de uğrayayım dedim, bilmem ki görüyor musun? yollu monologlarıyla, ziyaret etikleri arkadaşlarını sabır sınavlarından geçirirler, gittiklerinde karşılarındaki insanda önce kızgınlık sonra vicdan azabı kalır. Birden karşınıza çıkıverdikleri anda hep değişik bir izlenim bırakırlar. Takım elbiselidirler, işlerini yoluna koymuş görünmektedirler, bundan böyle düzene ayak uyduracaklarını düşünürsünüz. Sonra birden, başka bir zaman, başka bir yerde "hala o eski bilmemkim" size heyecanlı heyecanlı bir şeyler anlatmaya koyulur. Zor durumdadır, büfe işi yürümüştür, o da şimdiki turistik eşya tezgahı kurmak için Antalya'ya gitmeye hazırlanmaktadır. Enerjileri bitmez ama nereye harcandığı belli değildir. Kitaplarla zaten zorlama olan ilişkileri dostça ayrılmaya varmıştır. Yine de Emin Çölaşan'ın *Turgut Nereden Koşuyor*'unu okumuşlardır.

TOST-MODERNİSTLER:

Her türlü tartışmanın, geçmiş eleştirisinin ve güncel züppeliklerin üstündedirler. Cazın ülkemiz aydın hayatında önemli bir yeri olduğunu kavramışlardır. Artık rock müziğine NATO bataryası muamelesi yapmaktadırlar. Giyim kuşamları modern-ötesi değil ama arkaik de değildir. Üçüncü Dünya'dan yönetmenlerin filmleri gösterildiğinde sinemaları doldururlar. Güncel siyasi sorunlarla ilgili, hareketlidirler. Hapiste yatanlara duyarlı, Kürt halkına des-

tekçi, siyasi alışkanlıklarını sürdürmelerine elveren bir yerde faaldirler. Aslında doğru bulmadıkları silahlı eylemleri eleştirmekten kaçınırlar. Karı-koca olanlar "idealist bürokrat ailesi" yaşantısı sürer. Büyük paralar kazanamadıklarından bunun nesnel çerçevesine de sahiptirler. Filmleri beğenmiş, yazarları reddediş tarzları, bir ajitasyon-propaganda kampanyasına yaraşır özellikler taşır. Buradan, kitap okudukları sonucu çıkar. Öbür kümelerdeki insanlardan daha fazla okurlar. Buradan, reddettikleri yazarları okudukları sonucu çıkmaz. Cumhuriyet gazetesine hep belirli bir mesafeden baktıklarından, köşeyazarlarının gidişini pek özel olay saymazlar. Kendilerini "Duvar yıkılırken" muhabbetine elbette kaptırmamışlardır, aksine bu muhabbetten nefret etmektedirler; ama bir yandan da duvarların yıkılacağını akıllarından geçirmiş, yıkıldığını tespit etmişlerdir. Eskiye tekrarı sonuç vermeyeceğinin bilincindedirler, yeninin ne olacağı hakkında tartışabilmek için gerekli eleştirelliği fuzuli-fazla bulurlar. Kimseye anlatmamış olmakla birlikte, ne yapılması gerektiğini onlar bilmektedirler. Hayatın kendi tanımlayıp sınırladıkları bir alanında, kendilerince gerekli ve doğru saydıkları kadar bilgi ve tecrübe ile en azından bir köşede pineklemediklerine kendilerini inandırmalarını sağlayacak bir faaliyet düzeyi tuttururlar. Sıkıştırılmış, komprimeleşmiş bir kavrayış ve yaşantıdır bu.

OST-MODERNİSTLER:

Evden ayrılmak için büyük kavgalar yaptıkları, anababalarıyla küsüp, emperyalizmin şirketlerinden birinde muhasebeci ya da mahalle bekçisi olan amcalarını siyasetten reddettikleri dönemin ardından birden bire geniş aile bağlarının önceliğini keşfetmiş eski mahalle ve lise arkadaşlarını hatırlamış, yavaş yavaş şişmanlayan, emcül yumuşak insanlardır. Akşam yemeklerini ana baba ve kadeşleriyle yemeğe, evin sağını solunu onarmaya, boyamaya, yeğenlerinin kuzenlerinin üvey halasının televizyon anteninini düzeltmeye veya yeni doğum yapmış teyze kızının ikizlerine bir örnek hırka örmeye, Türk Sanat Müziği'ne düşmüşlerdir. Yazın Bodrum civarına değil, Erdek veya Akçay'a giderler. Nüfus sayımında, seçimlerde yazım memurluğu yaparlar. "Oğlum (kızım, gözlerine yazık" devri geçmiştir. Sa-

bah kahvaltısında okunan gazete göz bozamaz. Bu gazete Cumhuriyet değildir, çünkü anababa kupon biriktirir. Bu grubun gönlü ferah mensubu, kuponlar tamam olduğunda onları götürüp kuyruğa girecek ve annesine Japonca Türkçe Bitkiler Ansiklopedisi getirecektir.

MOST-MODERNİSTLER:

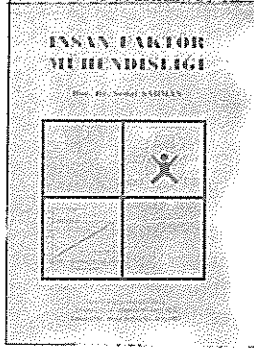
Bu küme, sadece bu başlık altında toplayabileceğimiz unsurlar kadar, öbür kümelere dahil olan bazıları da kapsayabilmektedir. Yani öbür kümeleri dikine keser (ya da enine; post-modern tasavvura göre kümelerin, belki de zaten 'küme' olduklarından böyle ayrı ayrı durmaları yetiyordu). Bunlar, girdikleri herhangi bir işyerinde henüz üçüncü gün müthiş bir hamleyle yukarı fırlayan, o işin en başarılı olmaya oynayan, yetenekleri ve işbirlikleriyle bunu genellikle başaran seçkin bir gruptur. Bir işe angajmanları, geçim zorunluluğu veya bazı özelemlerin giderilmesi uğruna tarihiyle, değerleriyle bağdaşmayan bir faaliyete girmiş insanın iç sıkıntısını asla barındırmaz. Öte yandan, huzurlu de değildirler. Patronları gece geç saatlerde evden işyerini arayarak onlarla görüşebilir. Onlar patronları huzurlu kılarlar. Uygur, güzel yazılmış, başkalarından önce edinilmiş kıymetli haberler yapan bir gazeteci olmaya çalışırken, hizmet etikleri gazetenin asker şakşaklığından rahatsızlık duymazlar. Prenslerinden biri haline geldikleri şirketin karlarının binde biriyle tepesine çığ düşmüş Kürt köylerine veya evleri başlarına yıkılmış Erzincanlılara yardım yapmasının niçin kategorik olarak imkansız sayılması gerektiğini sorsanız, yüzünüze acıyarak bakarlardı. Ölçüleri evrenseldir. "Geçmişimi inkar etmiyorum" başlıklı röportajlarla sağda solda boy gösterebilirler. Böyle konuşabilmeleri erdemlerinden değil, artık yerlerinin sağlam olduğuna inanmalarındandır. Yine de etraf kalabalık olduğunda böyle konuşmamayı tercih ederler. Cumhuriyet gazetesiyile ilgilenmezler, çünkü onlar "İyi ki Türkiye'de Ali'ler var"ın Ali'leri olmuşlardır. En kötü özellikleri, en güzel filmlerde, endişerli müzisyenlerin konserlerinde, en ön sırada oturup bize huzursuzluk vermeleridir. "En", onların yaşantısından ayrılmaz bir zarftır. Mazrufsa, ODTÜ veya Bosphorus University diploması, bir "ileri memleket" üniversitesinden master vb. belgesi ve kredi kartıdır.

Yetişen beyinleri kitaplarla beslemeyen uluslar yıkılmaya mahkumdurlar! OVIDIUS

İnsan Faktör Mühendisliği

Doç.Dr. Sedat Şarman
İzmir / 1992

Kitap, işletmelerde toplam sistem produktivitesini arttırmak amacıyla yönelik olarak, insan-makina sistemlerindeki insan faktörünün incelenmesi üzerinde yoğunlaşmaktadır.

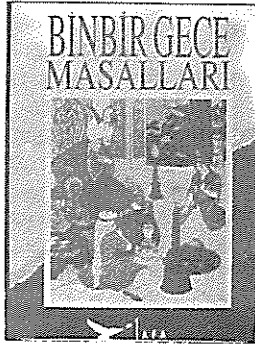
Birinci bölümde, işletme

produktivitesinin artırılmasında ergonominin rolü ve buna dayalı olarak iş tasarımı üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde, insanın çalışma kapasitesinin fizyolojik ölçümler ile belirlenmesi ve bununla ilgili olarak yorgunluk kavramları verilerek, işletmelerde yorgunluk toleranslarının belirlenmesinde gözönünde tutulması gereken kriterler açıklanmıştır. Üçüncü bölümde, bireyin aerobik ve mesleki çalışma kapasitelerinin hesaplanması gereği ve bisiklet ergometer üzerinde yapılan laboratuvar çalışmaları anlatılmıştır.

Binbir Gece Masalları

Afa Yayınları, 1992,
Çeviren: Alim Şerif Onaran

Eski zamanlarda Hint ve Çin diyarında hüküm süren Şehriyar ve Şahzaman adlı iki kardeş hükümdar eşleri tarafından aldatılırlar. Bu olayların etkisinde kalan Şehriyar her gün bir genç kızla evlenip, gün doğunca onu öldürtür. Şehriyar'ın vezirinin Şehrazat adında çok bilgili ve akıllı bir kızı vardır. Şehrazat, ülkedeki kadınları bu deritten kurtarmak için Şehriyar'la evlenir. İlk gece ona bir masal anlatmaya başlar, ancak gün doğarken yarım bırakır. Şehriyar masalın sonunu merak ettiğinden Şehrazat'ı öldürtmez. Bu, binbir gece sürer. Sonunda masallar biter. Ama Şehriyar, Şehrazat'ın canını bağışlar.

Binbir Gece Masalları bu çerçevede masal içinde masallar, küçük öyküler şeklinde gelişir. Tüm dünyada sanat ve düşünce dünyasını etkileyen bu yapıt 18. yüzyıldan başlayarak tüm batı dillerine çevrilmiş ancak Türkçe olarak tam bir çevirisi çıkmamıştır. Mardrus'un çevirisi esas alınarak Türkçe'ye çevrilen Binbir Gece Masalları 16 cilt olarak yayınlanacaktır. Şimdiye dek ilk üç cildi yayınlanmıştır.

Kalorifer Tesisatı Proje Hazırlama Teknik Esasları

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Yayını
Yayın no: 84 Ankara, 1991 9. Baskı

Isıtma tesisatı, mekanik tesisat sistemleri içinde

çok farklı uygulama türü olan bir sistemdir. Kalorifer sistemleri ise, ısıtmanın en kolay ve basit türüdür. Buna rağmen kalorifer tesisatı uygulaması çok çeşitlidir. Kalorifer tesisatı; enerji üretimi, enerji dağılımı, ısıtıcı eleman kullanımı, alan ve hacim ısıtması, statik ve destek ısıtması yönlerinden çok değişik sınıflara ayrılır. Tasarım esasları çok farklı olmamakla birlikte, uygun sistem seçiminde analiz ve ölçütler çok değişiktir.

Kitap teknik bir kılavuzdur; eğitim ve gelişimden çok, meslektaşlarımıza ışık tutmak, doğruya yönlendirmek, tasarım ilkelerini ve bilgi kaynaklarını göstermek amacıyla hazırlanmıştır.

Alternatif Teknoloji

Teknik Değişmenin Politik Boyutları

David Dickson Çeviren: Nezih Erdoğan Ayrıntı Yayınları, 1992

İdeolojilerin sonunun geldiği söyleniyor... Kurtuluşumuzun ideolojiler üstü olduğu öne sürülen "çağdaş teknoloji"nin benimsenmesi ve geliştirilmesinde yattığı anlatılıp her şey iktisadi kategorilere ve tekniğe indirgeniyor... David Dickson Alternatif Teknoloji'de böylesi bir "teknik" anlayışı sorgulayarak teknoloji tarihini yeniden yorumluyor. Ve teknolojik gelişmenin siyaseti iptal eden bir dinamik içermediğini, başlangıçtan beri asıl olarak "sanayileşme ideolojisi" ve "bilimcilik miti" çerçevesinde işleyen politik bir süreç olduğunu gözler önüne seriyor.

Ama kitabın asıl heyecan verici yanı, alternatif bir teknoloji kurmanın gerekliliğini ve olabirliğini tartışması... Ve şu tip sorulara cevap araması: Hiyerarşik ve otoriter olmayan ilişkilere dayanan, insanları yaptıkları işe ve doğaya yabancılaştırmayan, bireyin tüm yeteneklerinin ve yaratıcılığının önündeki teknik engelleri kaldıran, yenilenebilir kaynaklara yaslanarak doğayı tahrip etmeyen, uzmanların değil üretkenlerin denetlediği farklı teknolojiler geliştirmek mümkün müdür?

Kitabın Adı: Yitik Kentin Kırk Yılı

Kozmas Politis, Çeviren: Osman Bleda, Belge yayınları, 1992
İzmir

Yüzyıl başında çok renkli, çok kültürlü bir kent örneğiydi İzmir. Farklı ulusal kimliklerin günlük yaşamı birlikte sürdürüşünün sıcak örnekleri sergileniyordu. Elbette çelişkilerden yoksun değildi bu ortak yaşam. Ama günümüz dünyasına çok ulusluluğun hoş anılı örnekleri sunuluyordu. Tıpkı bir zamanların Odesa'sı, İstanbul'u ya da Selanik'i gibi. İzmirli yazar Politis, özgün İzmir Rumcası ile kaleme aldığı kitabında kendi ulusunun politikacılarına da eleştiri oklarını yöneltmekten geri kalmıyor: "Bu memleketin, bu güzel memleketin yıkılıp yıkılmasına, kana bulanmasına sebep oldular. Sonunda felaket getirdiler ve insanları yerlerinden yurtlarından ettiler."

